

ES graso įvesti vizas JAV diplomatams

Briuselis, liepos 23 d. (AFP-BNS) – Europos Komisija pagrasino nuo sausio imtis atsakomųjų priemonių Jungtinių Valstijų atžvilgiu, nes Washington bevizio režimo ne-taiko visoms Europos Sąjungos (ES) narėms.

Komisija nurodė, kad pasiūlys 27 valstybėms įvesti tokias priemones kaip laikinas vizų diplomatams atnaujinimas, jei nebus pažangos dėl JAV vizų atidėjimo programos išplėtimo.

„Nepaisant visų Komisijos ir ats-kirų ES narių pastangų, nebuvo pa-daryta pažangos. 12 ES narių pilie-čiams vis dar reikia vizos vykstant į JAV”, – sakoma pareiškimе.

Vizų atidėjimo programa suteikia teisę joje dalyvaujančių valstybių pi-liečiams panaikinti vizų reikalavimą turistinėms ir verslo kelionėms. ES vykdomoji įstaiga, kuri Bendrijos na-rių vardu tvarko vizų abipusio regla-mentavimo klausimus, pažymėjo, kad Washington praėjusį mėnesį pažadėjo šiame vizų atidėjimo programą įt-raukti daugiau Europos valstybių.

Dauguma ES senbuvų jau daly-vauja šioje programoje, bet į ją nėra įtrauktos Graikija ir dauguma iš 12 narių, kurios į Sąjungą įstojo nuo 2004 m. JAV vykdė politiką kiekvieną šalį vertinti atskirai ir nesuteikti vizų atidėjimo statuso remiantis tam tik-rais vertinimais. Kai kurios toje pro-gramoje nedalyvaujančios šalys, nepa-tenkintos tuo, kad nėra pažangos EK vadovaujamose derybose, tariasi dėl dvišalių susitarimų.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Šv. Kazimiero ordino dovana Seinų lietuviams (p. 2)
- Tyla – gera byla, ypač dėl gynybos skydo (p. 3)
- „Žemė dreba, kai mes šokam” (p. 4)
- Komentaras. Komuniz-mo aukos (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui. Matavimo sistemos, rauginti pro-duktai (p. 8)
- Baltoji knyga (5) (p. 9)
- Dešimtmečio darbai – vienoje knygoje (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.19 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuva apsisprendė, kaip bendraus su užsienio lietuviais

Vilnius, liepos 23 d. (Lietu-viams. com) – Vyriausybė patvirtino Ilgalaikę Lietuvos valstybės santykių su užsienio lietuviais 2008–2020 me-tams strategiją. Strategijos paskirtis – nustatyti ilgalaikius Lietuvos Res-publikos ryšių ir bendradarbiavimo su užsienyje gyvenančiais lietuviais puoselėjimo politikos tikslus ir užda-vinius.

Strategija parengta vadovaujan-tis studija „Lietuvos Valstybės ilgalaikė strategija lietuvių emigracijos ir išeivijos atžvilgiu”, kurią Tautinių mažumų ir išeivijos departamento užsakymu 2006 m. atliko Strateginių studijų centras. Studijoje nustatyta Lietuvos gyventojų tarptautinės mig-racijos padėtis, įvertinta Lietuvos lig-tolinė ryšių su užsienio lietuviais po-litika, įvertinti užsienio lietuvių or-ganizacijų bendradarbiavimo ryšiai bei patirtys.

Strategijos parengimą lėmė tai, kad dėl gausios lietuvių emigracijos smarkiai išaugus užsienyje gyvenan-čių lietuvių skaičiui ir pagausėjus bei sustiprėjus užsienio lietuvių bend-ruomenėms, atsirado abipusis porei-kis ir būtinybė bendradarbiauti šiose srityse: lietuvių tautinio tapatumo iš-saugojimo ir plėtojimo; lituanistinio švietimo organizavimo ir koordinavi-mo; lietuvių kultūros puoselėjimo; informacijos apie Lietuvos gyvenimą sklaidos tobulinimo; informacijos apie užsienio lietuvių gyvenimą sklai-dos plėtojimo; ekonominių ryšių.

Pagrindinis strategijos tikslas – padėti užsienyje gyvenantiems lietu-

Kaip rodo įvairūs tyrimai, per 18 nepriklausomybės metų iš Lietuvos emigravo apie 400 tūkst. piliečių – daugiau nei 10 proc. iš dabartinių maždaug 3,3 mln. gy-ventojų.

Lietuviams.com nuotr.

viams išsaugoti tautinį tapatumą, ry-šius su Lietuva, kultūrą, kalbą bei pa-rengti šiuo metu užsienyje gyvenan-čius lietuvių kilmės vaikus ateityje grįžti į Lietuvą.

Strategijos įgyvendinimo laiko-tarpiui bus parengtos ir patvirtintos vidutinės trukmės programos. Stra-tegijos įgyvendinimas finansuojamas iš valstybės biudžeto ir kitų teisės ak-tų nustatyta tvarka gautų lėšų.

Vyriausybė pažymi, kad Ilgalai-kės valstybės santykių su užsienio

lietuviams 2008–2020 m. strategijos įgyvendinimas padės siekti vieno svarbiausių Lietuvos pastarojo laiko-tarpio tikslų – sukurti ir įgyvendinti tinkamą bei nuoseklią ryšių ir bend-radarbiavimo su užsienio lietuviais strategiją, pagrįstą konkrečiomis už-davinių įgyvendinimo priemonėmis ir finansiniais ištekliais.

Ši strategija buvo nevienareikš-miškai įvertinta pačių užsienyje gyve-nančių lietuvių.

Popiežių mokiusiam prelatui įteiktas lietuviškas pasas

Lietuvos ambasadorius Italijoje Š. Ado-mavičius įteikia pasą prelatui S. Žiliui.
Lietuviams. com nuotr.

Vilnius, liepos 23 d. (BNS) – Lie-tuvos ambasadorius Italijoje Šarūnas Adomavičius įteikė Lietuvos piliečio pasą prelatui Stasiui Žiliui – popie-žiškosios lietuvių šv. Kazimiero kole-gijos Romoje dvasios tėvui.

Prezidentas Valdas Adamkus S. Žiliui gegužę Lietuvos pilietybę su-teikė išimties tvarka. Tokį sprendimą valstybės vadovas priėmė atsižvelgęs į aktyvią kunigo veiklą telkiant lietu-vių bendruomenes išeivijoje, puoselė-jant tautiškumą bei saugant lietuvy-bę, jo glaudžius ryšius su Lietuva.

S. Žilys nuo 1959 m. dirba popie-žiškojoje šv. Kazimiero kolegijoje Ro-moje, kuri ilgus dešimtmečius buvo vienas svarbiausių lietuvybės centrų išeivijoje. Dvasininkas daug prisidėjo rengiant Jono Pauliaus II viešnagę į Lietuvą, mokė popiežių lietuvių kal-bos. Kunigas yra parašęs keletą teolo-ginių knygų lietuvių kalba, kurios į okupuotą Lietuvą būdavo atgabena-mos ir platinamos nelegaliai. S. Žilys yra vertinamas ir kaip poezijos vertė-jas bei dailininkas.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-23 -08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

SEINAI, LENKIJA

Šv. Kazimiero ordino dovana Seinų krašto lietuviams

VYTAUTAS ŽEIMANTAS

Neslėpsiu, kai Šv. Kazimiero ordinas pakvietė kartu apsilankyti Seinuose, labai apsidžiaugiau. Žinotai, kad ten vėl lauks mieli susitikimai su senais draugais, pažįstamais, užsimegs naujos pažintys su ten gyvenančiais Lenkijos lietuviais. Ir neapsirikau.

Šv. Kazimiero ordino delegacijai vadovavo didysis magistras Edvardas Jonas Eismontas, jos sudėtyje buvo ordino kancleris Petras Juodelė, ordino narės Vilmantė Bagdonienė ir Lina Paršelytė. Delegacija važiavo su reikšmina dovana – Šv. Kazimiero skulptūriniu bareljefu, kurį sukūrė Šv. Kazimiero ordino Tarybos narys Petras Henrikas Garška.

Šis dailininkas, norėdamas pagerbti jubiliejinius Lietuvos globėjo metus, sukūrė keletą darbų: be jau minėto bronzinio Šv. Kazimiero bareljefo, dar Jubiliejinį medalį ir Vilties žvaigždę. Visus šiuos skulptoriaus Petro Henriko Garškos kūrinius Šv. Kazimiero ordino didysis magistras Edvardas Jonas Eismontas įvardino kaip ypač didelės meninės vertės kūrinius.

„Visi Ordino nariai dėkoja geriamam P. H. Garškai už šią dovaną. Manau, ji brangi yra ir pačiam autoriui, nes tuo jis įprasmina ir gražų savo jubiliejų. Skulptorius padarė tris Šv. Kazimiero bareljefus. Vieną iš jų mes nutarėme padovanoti Seinų lietuvių namams”, – sakė E. J. Eismontas.

Dabar prie Lietuvos-Lenkijos sienos stoviniuoti nereikia. Neliko nei pasieniečių, nei muitininkų. Pralėkė sieną nemažindami greičio.

Atvykę į Seinus, iš pradžių apsisitojome Lietuvių namuose. Čia gausu įvairių lietuviškų įstaigų, organizacijų: Lenkijos lietuvių Šv. Kazimiero

draugija ir jos leidžiamo žurnalo „Šaltinis” redakcija, Vyskupo Antano Baranausko fondas, Lenkijos lietuvių draugijos valdyba, Punske leidžiamų žurnalų „Aušra” ir „Aušrelė” (vaikams) Seinų skyrius, veikia ekspozicija „Seinų krašto istorija”. Tame pačiame name yra nedidelis viešbutis ir jauki kavinė, kur jus aptarnaus lietuvaitytės, galėsite užsisakyti džūkiškų cepelinų ar kugelį iš ankstyvųjų bulvių.

Šalia prigludęs kitas pastatas, kuriame įsikūręs Lietuvos Respublikos konsulas, pasidabinęs lietuviška trispalve ir Lietuvos herbu. Kitoje gatvės pusėje, kiek paėjėjus (lenkai arčiau nepardavė žemės) švyti nauja Seinų lietuvių „Žiburio” mokykla. Šioje Seinų dalyje dabar susiformavo gražus lietuviškos kultūros centras. Čia, erdviame „Žiburio” mokyklos kieme ir prasidėjo iškilmės.

Tiesa, iš pradžių šventės rengėjai su nerimu dairėsi į apsiniaukusį dangų. Šis nepagailėjo lietaus, tačiau prieš pat šventės pradžią dangus išsigiedrino, sušvito saulutė, tarsi ir jai buvo parūpę pamatyti kaip čia tie lietuviai elgiasi.

O jie elgėsi džiugiai ir kultūringai. Buvo čia visko: ir nuoširdžių žodžių Lietuvai, lietuviškam žodžiui, ir geriausių moksleivių apdovanojimai, ir svečių bei kaimynų lazdijiečių sveikinimai, ir nuoširdžios moksleivių dainos.

Oficialiosios dalies kulminacija, be abejo, buvo Šv. Kazimiero ordino didžiojo magistro Edvardo Jono Eismonto ir kanclerio Petro Juodelės sveikinimo žodžiai ir tikrai prasminga bei vertinga dovana: Šv. Kazimiero bareljefas marmuro lentoje, su lotynišku užrašu: „Sanctus Casimirus 1458 – 2008”.

Šv. Kazimiero ordinas padarė

Prie Seinų lietuvių „Žiburio” mokyklos. Iš k.: Šv. Kazimiero ordino didysis magistras Edvardas Jonas Eismontas, Lenkijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Irena Gasperavičiūtė ir ordino kancleris Petras Juodelė.

Vytauto Žeimanto nuotraukos

Šv. Kazimiero bareljefas. Skulptorius Petras Henrikas Garška.

gerą darbą, taip ne tik įprasmindamas karaliaičio Kazimiero 550 metų sukaktį, bet ir nutiesdamas dar vieną tiltą tarp Lietuvos bei Lenkijos lietuvių, ir ne tik jų.

Pabaigai reikėtų porą žodžių pasakyti apie Seinus, ne vieną šimtmetį priklausę Lietuvos Didžiajai Kunigaikštystei. Dabar tai miestas Lenkijos šiaurės rytuose, netoli Lietuvos sienos. Apie 6,000 gyventojų, iš jų apie 1,000 lietuvių. Daug lietuvių gyvena aplinkiniuose kaimuose: Dusnyčioje, Žagariuose, Burbiškiuose, Klevuose, Lumbiuose, Ramoniškėse, Radžiūčiuose, Aradnykuose. Seinų vardas kilęs iš Seinos vardo, kuris yra jotvingiškos kilmės. Istoriniuose šaltiniuose pirmą kartą jis minimas 1522 m. Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto akte. Miesto teisės Seinams suteiktos Žygimanto Augusto laikais, 1563 metais.

Miesto augimu ypač rūpinosi čia įsikūrę dominikonai. Jie rengdavo atlaidus, pakviesdavo amatininkus, pirklius, statydavo mūrinius pastatus. 1616–1632 m. dominikonai pastatė mūrinę Švč. Mergelės Marijos, šv. Jurgio ir šv. Jackaus bažnyčią. 1760 metais prie jos pristatė du baroko stiliaus bokštus. Šioje bažnyčioje yra stebuklinga Dievo Motinos statula, puikus XV amžiaus meno kūrinys, pargabentas iš Prūsijos 1519 m. Pasak padavimo, 1656 m. stebuklinga Dievo Motinos statula išgelbėjo Seinus nuo rusų antpuolio. 1602 m. dominikonai įkūrė spaustuvę, kurioje 1863 m. buvo išspausdintas pirmas šiame krašte lietuviškas leidinys. 1906 m. buvo įsteigta „Šaltinio” spaustuvė lietuviškoms knygoms ir laikraščiams leisti. Seinai iki Pirmojo pasaulinio karo buvo lietuviškos spaudos centras. 1768 m. įsteigta lietuvių pradinė mokykla, 1826 m. į dominikonų vienuolyną iš Tikocino perkelta kunigų seminarija, kurioje mokėsi daug lietuvių: 1829 m. iš 25 besimokančių buvo 21 lietuvis. Čia mokėsi ir V. Kudirka, A. Vienuolis, M. Gustaitis, V. Mykolaitis-Putinas, klestėjo lietuvių tautinis gyvenimas. 1918 m. įsteigta lietuviška „Žiburio” gimnazija.

Viena iš garsiausių šio krašto asmenybių – tai lietuvių poetas ir Seinų vyskupas Antanas Baranauskas. Jis sukūrė vieną iš žymiausių

lietuvių literatūrinių kūrinių, poemą „Anykščių šilelis”. A. Baranauskas palaidotas Seinų bazilikoje, šalia jos 1999 m. buvo atidengtas paminklas skirtas poetui ir vyskupui Antanui Baranauskui.

DRAUGAS (USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00 Pirmą klasę: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD) Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00 • 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00 Į Lietuvą reguliariu paštu Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00 Į Lietuvą reguliariu paštu Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė redakcija@draugas.org Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Aldona Žemaitytė aldaze@gmail.com Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiimti kopiją.

El-paštas: rastine@draugas.org skelbimai@draugas.org administracija@draugas.org

Tyla – gera byla, ypač dėl gynybos skydo

KĘSTUTIS GIRNIUS

Ar Lietuva pasiryžusi savo teritorijoje įkurdinti JAV priešraketinės gynybos skydo elementų? Pasak prezidento Valdo Adamkaus, lyg ne, bet gal ir taip. Nėra aiškaus atsakymo, nes savo pareiškimuose prezidentas sau prieštarauja, savo nuomonę išreiškęs ją patikslina ir papildo.

Liepos 19 d. interviu Argentinos dienraščiui „La Nacion“ Adamkus sakė, kad „Lietuva šiuo metu nesidera su JAV dėl priešraketinės gynybos (PRG) elementų dislokavimo jos teritorijoje. Tačiau, mūsų požiūriu, ši sistema yra svarbus Europos ir tarptautinio saugumo elementas. Todėl, esant reikalui, mes pasiryžę, kartu su sąjungininkais, dalyvauti jos kūrimė.“ Pabrėžtina, kad Adamkus sakė, jog Lietuva pasiryžusi „dalyvauti skydo kūrimė“, o ne kad leis išdėstyti jį Lietuvoje. Antra vertus, sunku įsivaizduoti, kaip Lietuva gali prisidėti prie PRG kūrimo, išskyrus pritarimą jo įkurdinimui.

Diplomatijoje neaiškumas kartais yra privalumas. Šiuo atveju tylą būtų geresnė byla, nes ankstesnėmis savo neatsargiomis pastabomis prezidentas sureikšmino šį klausimą. Liepos 11 d. spaudos konferencijoje Adamkus pažymėjo, kad šiuo metu nevyksta jokių derybų su Amerika dėl PRG, bet pridūrė, kad jis asmeniškai nepritaria skydo išdėstymui Lietuvoje. Pasak Adamkaus, jo neigiamą nuostatą lėmė ne Rusijos spaudimas, o bendra strateginė gynybinė padėtis Europoje.

Suprantama, kodėl skubėta patikslinti prezidento pareiškimą. Spaudos konferencija nėra tas forumas, kuriame pranešama svarbiam sąjungininkui, kad nepritariama jo galimam prašymui. Be to, balandžio mėnesį aukščiausio lygio pasitarime Bukarešte NATO ir šalių vadovai vieningai pritarė PRG, pažymėdami, kad skydas turės svarų vaidmenį, apsaugant visus sąjungininkus nuo tolimo nuotolio balistinių raketų, ir bus stengiamasi ateityje jį įjungti į bendrą NATO gynybos struktūrą. Taigi, pastabos spaudos konferencijoje buvo ne tik akibrokštas JAV, bet ir nesuderinamos su NATO įsipareigojimais. Patikslinimas buvo būtinas. Bet geriau klaidos nedaryti negu ją pataisyti.

Matyti, kad prezidentas dar nemoka rinkti žodžių. Argentinos dienraščiui būtų galėjęs pasakyti, kad Lietuva linki Amerikai ir Lenkijai sėkmės savo derybose, ir kad šiuo metu pati Lietuva nedalyvauja jokiose derybose dėl PRG. Taškas. Jei Lenkija ir JAV nesusitartų dėl PRG išdėstymo ir JAV kreiptųsi į Lietuvą dėl skydo išdėstymo, Lietuva atsidurtų labai keblioje padėtyje.

Per pastaruosius dvejus–trejus metus Lietuva tapo vienu pagrindinių Rusijos politinių oponentų. Lietuva entuziastingai remia NATO plėtrą į rytus, ragindama pakviesti Ukrainą, besąlygiškai palaiko Gruziją ir jos prezidentą M. Saakašvili nesutarimuose su Rusija, reikalauja, kad Europos Sąjunga (ES) tvirčiau laikytųsi Rusijos atžvilgiu, laikinai blokavo ES derybas su Rusija dėl naujos bendradarbiavimo ir partnerystės sutarties. Neapgalvotos prezidento Adamkaus pastabos apie galimą naująją šaltą karą padėjo sukurti

įspūdį, kad Lietuva laiko Rusiją priešu. Nenaudinga patekti į bet kurios valstybės priešų sąrašą, ypač galingos kaimynės, kuri yra tavo pagrindinė energetikos tiekėja. Nors gerokai įtempti, tarpusavio santykiai dar vis pakenčiami. Jie tokie nebebus, jei Amerikos PRG bus įkurdintas Lietuvoje. Tuo atveju Lietuva patektų į Rusijos taikiklį ir jame liktų bent kelis dešimtmečius.

Rusija nepuls Lietuvos. Jei ji nutrauktų, sumažintų dujų bei naftos tiekimą ar neproporcingai pakeltų jų kainą, kitos ES šalys aprūpintų Lietuvą, gal šiek tiek aukštesne kaina. Nepagrįsti ir nuogastavimai, kad Rusijos pinigai ir slaptosios tarnybos destabilizuos Lietuvą. Bet Rusija gali sukelti nemažai bėdų, ypač kitą dešimtmetį, kai Lietuva bus pažeidžiama dėl energetinės priklausomybės.

Lietuvai būtų labai sunku atmesti JAV prašymą įkurdinti PRG. Lietuva yra NATO narė, tad turi pareigą vykdyti įsipareigojimus sąjungininkams, juolab kad po aukščiausio lygio pasitarimo Bukarešte Amerikos gynybos skydai buvo suteiktas santarvės *imprimatur*. Tiesa, ne visos šalys lygiai rimtai žiūri į savo NATO įsipareigojimus. Nei Danija, nei Vokietija nepritartų sklydo išdėstymui, nes perdėm griežtai priešintųsi jų gyventojai. Senų ES šalių vyriausybėms gerokai sunkiau numoti ranką į piliečių norus negu naujų narių valdžioms.

Kuo Lietuva prastesnė už Lenkiją? Juk Lietuvos bus prašoma imti PRG, tik jei Lenkija atsisakytų. Teoriškai ji irgi galėtų sakyti „ne“. Bet Lietuvai yra svarbu, kad NATO liktų gyvybinga organizacija. Neigiamas sprendimas pakenktų jau ir taip trapiam NATO solidarumui, skatintų Europos kritikų Vašingtone vaizduoti NATO neveiksmingumą „popieriniu tigrą“, nevertu rimtos paramos.

Dar neaišku, ar PRG iš vis bus statomas. Čekija ir JAV jau pasirašė sutartį su JAV dėl radarų dislokavimo jos teritorijoje. Bet 70 nuošimčių šalies gyventojų radarui nepritaria. Čekijos parlamentas dar nepatvirtino sutarties. Dabartinė valdančioji koalicija turi vos vieno mandato persvarą parlamente. Jai priklausanti Žaliųjų partija veikiausiai pasisakys prieš sutartį, keli jos deputatai tikrai balsuos prieš arba susilaikys. Opozicinės socialdemokratų partijos vadovas J. Paroubek jau sakė, kad, laimėjusi parlamento rinkimus, jo partija nesilaikytų sutarties. Taigi, Čekijos dalyvavimas PRG išdėstyme neužtikrintas.

Pačioje Amerikoje yra daug skeptikų, kurie aiškina, šiuo metu Amerika nepajėgi sukurti patikimą priešraketinį skydą, tad nepravartų jį dabar gaminti, kad Iranas dar neturi tokių raketų, o jei ir turėtų, niekada nedrįstų smogti Amerikai. Kitas Amerikos prezidentas, ypač jei jis bus Barack Obama, gali atidėti PRG pastatymą, taigi ir derybas dėl jo išdėstymo.

Lietuvos politikai yra nepaprastai plepūs, Amerikos dėmesys glosto jų savimeilę. Šiuo klausimu jie turėtų tylėti arba itin atsargiai rinkti savo žodžius. Bet Pandoros skrynia jau atidaryta. Vargu ar per rinkimų kampaniją pasisėks ją uždaryti.

Delfi.lt

Stiprinti, o ne silpninti nacionalinį saugumą

EDMUNDAS SIMANAITIS

Seimo Tėvynės Sąjungos (TS) frakcija š. m. liepos 15 d. kreipėsi į Respublikos Prezidentą, prašydama „vetuoti įstatymus dėl Principinės kariuomenės struktūros 2008 metais, planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2013 metais nustatymo ir civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekančių statutinių valstybės tarnautojų ribinio skaičiaus patvirtinimo“ ir dėl „Principinės kariuomenės struktūros 2009 metais, planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2014 metais nustatymo ir civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekančių statutinių valstybės tarnautojų ribinio skaičiaus patvirtinimo“. Kreipimesi rašoma, kad Lietuvai reikalinga profesionali, gerai aprūpinta, intelektualiai kariuomenė, galinti būti ne tik Lietuvos gynybos branduoliu, bet ir sėkmingai dalyvaujanti tarptautinėse misijose. Taigi, patvirtinama būtinybė turėti kariuomenę, gebančią atlikti ir viena, ir kita, tačiau „vien profesionalios kariuomenės Lietuvos gynybai nepakanka“. Štai kur šuo pakastas! Mažutė profesionalų kariuomenė būtų ištaškyta pirmaisiais agresoriaus smūgiais, o tauta gintis nerengiama.

Seimo nariai primena Respublikos piliečių konstitucinę teisę ir pareigą ginti Lietuvos valstybę nuo ginkluoto užpuolimo. Apie tai byloja Konstitucijos 139 straipsnis, kuris yra neatšauktas, nepanaikintas, tebegaliojantis, privalomas ir įpareigojantis piliečius, įstatymo nustatyta tvarka, atlikti karo arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą. Parlamentarai konstatuoja susidariusią padėtį, kad „priėmus įstatymus dėl principinės kariuomenės struktūros, kuriuose numatoma, jog iki 2014 metų Lietuvoje šauktinių nebebus, neliko jokios sistemos, kuri numatytų, kaip piliečiai bus apmokomi ginti valstybę, kokia forma jie atliks karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą“.

Seimas, išleisdamas įstatymus, prieštaraujančius Konstitucijai, sukuria atvejį nevykdyti ir kitų Konstitucijos straipsnių. Nesunku nuspėti, kuo gali baigtis masinis Konstitucijos nepaisymo vėjus. Tačiau ar šis atvejis neturėtų būti vertinamas kaip teisės aktų susidūrimas? Panaikinus šauktinių kariuomenę, iš jaunųjų piliečių atimama konstitucinė teisė ir pareiga atlikti privalomąją karo tarnybą. Apie tai byloja kreipimosi frazė: „Tėvynės Sąjungos frakcija yra įsitikinusi, kad Lietuvos piliečiai, kaip ir numato Konstitucija, vienokia ar kitokia forma turi būti ruošiami Tėvynės gynybai. Manipuliavimas Konstitucija, bandymai apeiti jos straipsnius yra blogas precedentas, todėl negali būti toleruojamas.“

Sunku suvokti, kodėl priimami įstatymai akivaizdžiai prieštaraujantys Konstitucijai. Net eiliniams pilietiškai mąstančiam rinkėjui aišku, kad kartu su Seimo priimtais įstatymais turėjo atsirasti ir kiti teisės aktai, užtikrinantys 139 straipsnio besąlygišką vykdymą. Beje, juk buvo visiškai realus ankstesnis TS frakcijos pasiūlymas sutrumpinti privalomosios karo tarnybos laiką, pavyzdžiui, iki dviejų trijų mėnesių, kurių pakaktų, kad šauktiniai išeitų bent pamatinį kario parengimo kursą. Nei Krašto apsaugos ministerija, nei Vyriausybė neparengė kitų sprendimo variantų.

Kelia pagrįsto nerimo Seimo ir Vyriausybės požiūris į Krašto apsaugos vaidmenį, užtikrinant valstybės nacionalinį saugumą. „Pastaraisiais metais Lietuva tik tolo nuo pasižadėtųjų 2 proc. nuo BVP krašto apsaugai ir šiuo metu jau baigia pasiekti patį žemiausią lygį tarp visų NATO valstybių. Lietuvą su jos tik 1,17 proc.“, – rašoma Kreipimesi. 1996 m. pabaigoje priimtas Nacionalinio saugumo pagrindų (NSP) įstatymas nustatė, kad Lietuvos nacionalinį saugumą užtikrina Lietuvos Respublikos piliečiai, jų bendrijos ir organizacijos, taip pat visos aukštosios renkamosios valdžios. Be to, NSP preambulėje ši pareiga pakartojama plačiau: „Lietuvos valstybė privalo užtikrinti saugą Tautos gyvavimą, jos savitą ir laisvą raidą, o valstybės saugumas yra būtina demokratinės raidos sąlyga.“ Gerokai keista ir nesuprantama, kodėl tautos atstovų dauguma, svarstydamą ir priimdama Konstitucijai prieštaraujančius teisės aktus, neatsižvelgė į NSP 1 skyriuje suformuluotą aksiomą: „Stiprinti nacionalinį saugumą yra aukščiausias Lietuvos vidaus ir užsienio politikos tikslas“? Juk kiekvienam sąmoningam šalies piliečiui aišku, kad išraunant iš NSP pamatų kertinį akmenį, būtent, panaikinant privalomąją karo tarnybą ir nenumatant, kokių būdu piliečiai bus rengiami „visuotiniam pilietiniam pasipriešinimui“ (NSP 2 skyriaus trečias skirsnis), tie pamatai bus griaujami, o ne stiprinami. Beje, Ginluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymas detalčiau paaiškina esminį NSP postulata: „Tauta ir kiekvienas pilietis priešinasi visais įmanomais būdais, neuždraustais visuotinai pripažintų tarptautinės teisės normų.“

Buvome, esame ir dar nežinia kiek ilgai būsime „artimojo užsienio“ spectarnybų aktyvaus dėmesio centre. Imperinio šovinizmo apraiškų Rytuose ir pretenzijų Lietuvai, o ir kitoms Baltijos šalims, nemažėja, o atvirkščiai – daugėja. Baltijos šalys, nusimetusios okupacijos jungą, neretai įvardijamos kaip Rusijos priešai. Tokiu būdu kurstomas ne rusų patriotizmas, o didžiavalstybinis šovinizmas. Netruksta balsų neigiančių Stalino-Hitlerio suokalbį pradėti Antrąjį pasaulinį karą ir pasidalinti Rytų Europos nepriklausomų valstybių teritorijas. Liejamos krokodilo ašaros dėl to, kad sovietinė okupacija ir reokupacija Baltijos šalyse nustotos vadinti „išlaisvinimu“ ar „išvadavimu“.

Nukelta į 11 psl.

SAN FRANCISCO, CA

„ŽEMĖ DREBA, KAI MES ŠOKAM!”

San Francisco šokių grupė „Tiltas” pirmą kartą šoko šokių šventėje

Pirmoje eilėje (iš kairės): Carolyn Doi, Viltė Bačinskaitė, Dalia Bačinskienė, Rita Vilkelytė–Rosicker, Lina Šeštokaitė, Dalia Grybinaite–Lee; antroje eilėje (iš kairės): Laima Svera–Namikienė, Simonas Namikas, Aras Alekna, Aistė Siaurytė–Solly, Aras Mattis, Kristina Mattienė ir Steve Scroggins. Nuotr. trūksta Danutės Janutienės.

Lietuvių tautinių šokių grupė „Tiltas” iš San Francisco pirmą kartą dalyvavo šių metų lietuvių tautinių šokių šventėje, kuri įvyko liepos 6 d. Los Angeles, Kalifornijoje.

Lietuvių skaičiui vis didėjant San Francisco, 2007 m. rugsėjo mėnesį susijėjo grupė lietuvių jaunimo ir nutarė San Francisco mieste atnaujinti tautinių šokių grupę. Prieš daugelį metų Danutė Janutienė vadovavo grupei „Vakarų vaikai”, ji mielai sutiko prisidėti kaip naujos šokių grupės patarėja. Susidomėjimas kilo greitai ir spalio mėnesį jau buvo paskelbtas skelbimas, kviečiantis visus, norinčius šokti, o naujos San Francisco gyventojos Kristina Mattienė iš Čikagos ir Lina Šeštokaitė iš Philadelphia prisiėmė atsakomybę vadovauti ir mokytojauti šiai grupei.

Iškilo vienas klausimas – kaip

pavadinti šią naują grupę? Ar ji turėjo pasilikti „Vakarų vaikų” vardą? O gal naujai grupei reikėjo išrinkti naują pavadinimą? Buvo gyvų diskusijų ir daug pasiūlymų. Žodis „tiltas” buvo parinktas kaip naujas San Francisco šokių grupės pavadinimas, nes tiltai sujungia lietuvius iš įvairių San Francisco rajonų: Marin County, Contra Costa County, Alameda County, San Jose County ir, aišku, San Francisco County. Tiltų dėka veiklūs lietuviai gali susieiti šokti ir dalyvauti įvairioje lietuviškoje veikloje.

Netrukus susirinko užtenkamai šokėjų ir kas sekmadienį pradėjo vykti repetitijos. Pirmiausia „Tiltas” išmoko šoki „Dek, ugnie.” Iš pradžių šis šokis atrodė labai sudėtingas ir per lėtas, bet kai šokėjai išmoko šį šoki, jis tapo lyg ir mūsų grupės motto.

„Tiltas” pirma pasirodė per San

Francisco Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Po tos dienos „Tilto” šokėjų ūpas šokti šokių šventėje dar labiau pakilo. Džiaugsmas ir noras pripildė visų širdis kuo greičiau vykti į Los Angeles.

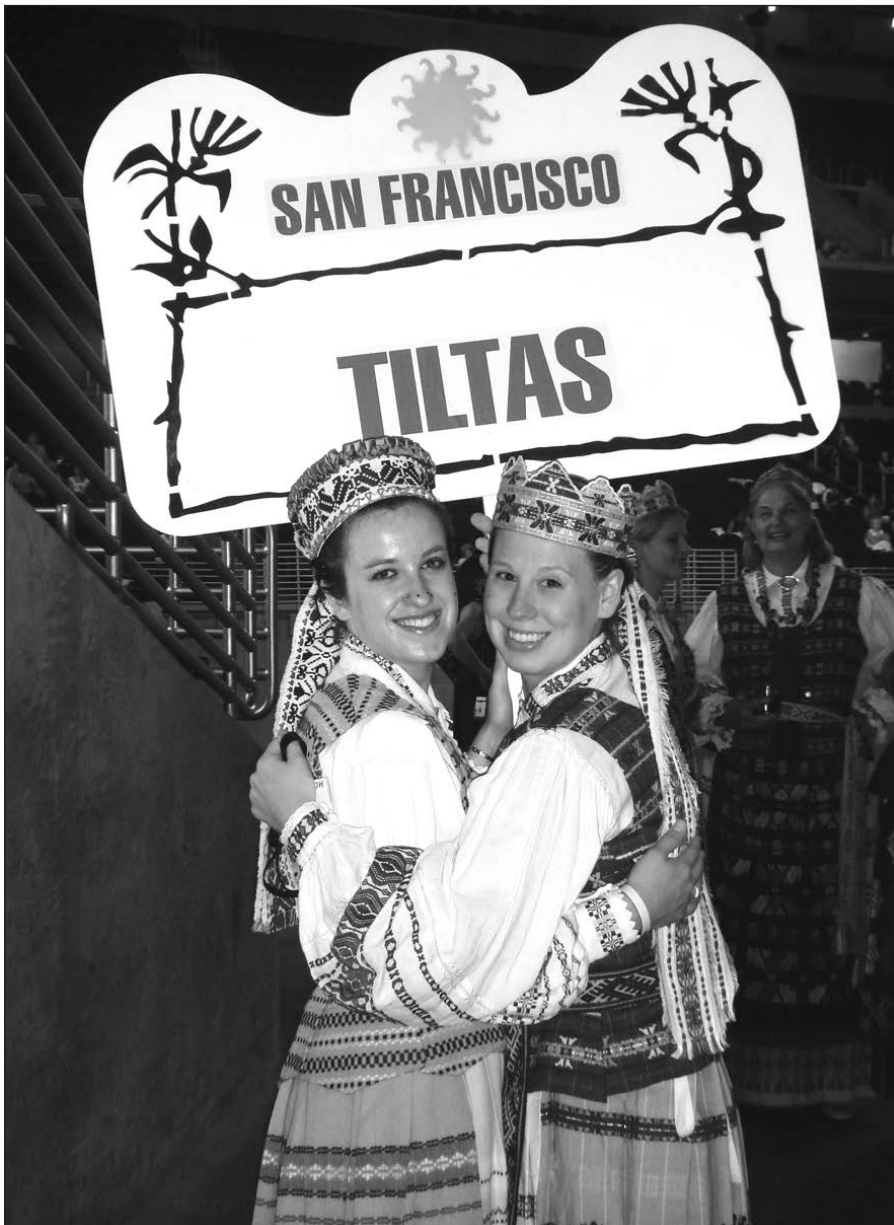
Visi šokėjai su didelėmis šypsenomis atvyko į penktadienio generalinę repetitiją. Nors ir buvo drėgna ir karšta, šokėjai mielai šoko, juokėsi ir bendravo. Buvo nuostabus jausmas šokti su daugiau nei tūkstančiu šokėjų iš JAV, Kanados ir Lietuvos. Dar labiau džiaugsmas pakilo per šeštadienio repetitiją, nes jos metu tikrai jautėsi lyg būtų šokių šventės savaitgalis. Visos šokių grupės buvo margai apsirengusios su savo specialiai sukurtais marškinėliais, triukšmas, muzika, šo-

kiai, pavargusios kojos, prakaitas, šypsenos – tai buvo tikra repeticija ir šokėjai negalėjo sulaukti sekmadienio.

Per pokylį prasidėjo kalbos vykti šokti į Lietuvą į 2009 metų Šokių ir dainų šventę ir net pradėti ruošti kitai šokių šventei, kuri įvyks 2012 metais. Bet kol sulauksime kitos šokių šventės Lietuvoje, JAV, Kanadoje ar bet kur kitur, „Tiltas” artimiausiu laiku šoks per Lietuvių dienas Los Angeles spalio 4–5 dienomis. Daugiau informacijos apie šį artėjantį savaitgalį galite sužinoti tinklalapyje adresu: www.ltdays.com

Ir atsiminkite, kad „Žemė dreba, kai mes šokam!”

„Tilto” atstovai

„Tilto” grupės vadovės ir mokytojos Lina Šeštokaitė ir Kristina Mattienė.

MELBOURNE, AUSTRALIJA

Melbourno lietuviai priėmė XXIII PJD dalyvius

Šių metų liepos 9–14 d. Melbourn lankėsi jaunieji pilgrimai iš Lietuvos. 2005-aisiais popiežiui Benediktui XVI paskelbus, jog XXIII Pasaulio jaunimo dienos (PJD) vyks Australijoje, Melbourno Lietuvių Bendruomenė pakvietė juos atvykti ir kartu švęsti vyskupijos jaunimo dienas.

Pasirengimas šiai kelionei truko ilgiau nei metus. 2007-ųjų vasarą Lietuvoje apsilankiusi Danutė Levickienė buvo susitikusi su šios piligriminės kelionės organizatoriais ir padėjo sklandžiai jai pasirengti.

Apie šimtas piligrimų iš Lietuvos į Melbourną atvyko keliomis grupėmis. Liepos 9 d. Lietuvių Bendruomenės klube įvyko susipažinimo vakaras, visus suvienijo bendra malda ir meilė Lietuvai.

Jaunieji maldininkai buvo apgyvendinti šeimose, kurios labai šiltai,

rūpestingai visą viešnagės laiką jais rūpinosi. Tai visus labai suartino, užsimezgė abipusė draugystė. Melbourno Lietuvių Bendruomenė padovanojo piligrimams dvi keliones į žymias šio krašto vietas.

Liepos 13 d., sekmadienį, visi kartu šventė Eucharistiją Švč. Mergelės Marijos Jūros Žvaigždės bažnyčioje. Šv. Mišioms vadovavo kartu su piligrimais iš Lietuvos atvykęs Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Po jų visi kartu valgė atsisveikinimo pietus Lietuvių bendruomenės klube.

Liepos 14 d. lietuvičiai išvyko į Sydney susitikti su popiežiumi Benediktu XVI. Šis susitikimas ir šiltas Lietuvių Bendruomenės priėmimas paliko neišdildomą įspūdį ir nuoširdų dėkingumą: „Man Melbourne labai patiko. Šio miesto gyvumas ir įvairiapusiškumas žavi. Labai gilų ir neišdildomą pėdsaką man paliko su-

sipažinimas su Lietuvių Bendruomenė.”

„Važiuodama į Melbourną negalvojau, kad lietuviai, gyvenantys užsienyje beveik visą savo gyvenimą arba gimę Australijoje, sugebės išlaikyti patriotiškumą (meilę Lietuvos kraštui) ir perduoti jį savo vaikams.”

„Džiugu buvo girdėti, kad Bendruomenė yra kaip viena didelė šeima. Visi pažįstami tarpusavyje: vyresnieji žino jaunesniųjų vardus ir pavardes, o jaunesnieji pažįsta vyresnius.”

„Labai malonu buvo girdėti jaunimą, puikiai kalbantį lietuviškai ir puoselėjantį lietuviškos dvasios. Svarbiausia ne namai ar parkai, svarbiausia yra žmonės (pagal kn. Šimkų), tad Melbournas mane apžavėjo, nes jame mūsų grupę priėmė tokie šilti ir nuoširdūs žmonės, jūsų Bendruomenės nariai. Nuoširdžiai dėkojame!”

Diana Rugienytė
(„Tėviškės aidai”)
Bernardinai.lt

ST. PETERBURG, RUSIJA

Lankėsi absolventai iš Lietuvos

Lietuvos gen. konsulate St. Peterburge liepos 17 d. apsilankė Lietuvos „peterburgiečiai” – Lietuvoje įsikūrusio klubo „Sankt Peterburgas” nariai. Jam priklauso tuometinio Leningrado ir St. Peterburgo aukštųjų mokyklų absolventai.

1970–1990 m. Leningrade besimokę lietuviai kartu su latviais ir estais buvo susivieniję į studentišką klubą „Balticum”. Kultūros, meno, verslo, valstybės valdymo ir kitose srityse besidarbuojančių Lietuvos piliečių draugystė nenutrūksta ir dabar. Konsulate klubo nariai papasakojo, kaip paskatinti Lietuvos miestų ir St. Peterburgo bendradarbiavimą.

Su St. Peterburgo administracijos, kultūros ir meno įstaigų atstovais buvo kalbėta apie galimybes surengti klubo dailės parodas, koncertus, pristatymus, keistis kultūros ir meno delegacijomis, skatinti mokslinių delegacijų mainus ir pan.

Lietuviams.com

KOMENTARAS**KOMUNIZMO AUKOS****ENATA SKRUPSKELYTĖ**

Straipsnis „Paminklo komunizmo aukoms atminti vienerių metų sukaktis“ 2008 m. liepos 9 d. „Drauge“ man priminė pereitų metų rudenį įvykusią kelionę į Washington, DC.

Apžiūrėjom garsiąsias vietas, muziejus, parkus, paminklus. Didelį išpūdį padarė paminklas žuvusiems Antrajame pasauliniame kare, kuris labai išpūdingai apšviestas vėlaus vakaro tamsoj vertė sustoti ir susimąstyti. Taip pat ir juodo granito aukšta ir plati siena žuvusiems Vietnam, nors lankyta jau kelis kartus, iš naujo giliai sujaudino. Į kelionės galą, aplankius Smithsonian muziejų, prisiminiau, kad buvau skaičiusi „Drauge“ apie nesena pastatytą paminklą komunizmo aukoms pagerbti. Paklausėm, kur jis yra ir kaip jį pasiekti. Nė vienas iš ten buvusio muziejaus personalo to nežinojo. Jie turėjo skambinti į muziejaus biblioteką/tyrimų centrą ieškoti informacijos. Po kokio pusvalandžio mums buvo pranešta, kad toks paminklas yra, kad jis pastatytas Massachusetts ir New Jersey gatvių sankryžoj, ir pasakojo, kaip ten nuvažiuoti.

Nuvažiavom. Beveik pravažiavom. Pamačiusi labai nusivyliau. Spalio mėnesio rusvi sausi lapai sukosi ratais ir maišėsi su šiukšlėmis nedidelėj aikštelėj, mašinos užė visai čia pat ir skubėjo iš visų pusių. Stovi bronzinė statula, iš tikrųjų – trijų, ne dviejų gatvių sankryžoj. Tai mažesnė kopija tos, kuri buvo iškelta Tiananmen aikštėj, kai kinai studentai reikalavo demokratinių reformų 1989 metais. Ji pavadinta „Goddess of Democracy“ arba „Goddess of Democracy and of Freedom“ („Demok-

ratijos deivė“). Kinų armija statulą sunaikino po kelių protesto dienų, o šimtai, gal tūkstančiai studentų demonstrantų žuvo.

Gera, kad komunizmo aukoms atminti pastatyta statula. Bet norėjęsi ko nors didesnio, didingesnio, tiksliau nusakančio ir primenančio ateinantiems laikams neapsakomus nusikaltimus, kuriuos per ilgus režimo metus komunistų valdžios yra padarę. Gera, kad po ilgo planavimo, didelių pastangų ir politikavimo tas projektas buvo įvykdytas. Bet man atrodo, kad per mažai. Per mažą statulėlę paminėti visą šimtą milijonų žuvusių, gal net ir per mažą pagerbti vieną nekaltąjį – išniekintą, numarintą badu, sušaudytą ar žiauriai nukankintą. O kur dar tie milijonai, kurie išliko gyvi, bet gyveno nužmoginti?

Prisegu statulos nuotrauką. Daug kas gal nežino, kaip ji atrodo. Jos nebuvo „Draugo“ liepos 9 d. straipsnyje apie paminklo metines, kur buvo pašvęsta daug vietos suminėti tuos, kurių pastangomis ir dėka paminklas buvo pastatytas.

Žinau paminklo pastatymo ilgą, skirtingų nuomonių pilną istoriją. Liūdna, kad ir dabar, šiandien, negalima prakirsti politinių geležinių sienų, išvengti politinių išsikalbinėjimų ir nebijoti pastatyti paminklą, kuris tiksliau nusakytų komunistinio režimo apimtį ir sunkiai įsivaizduojamą žiaurumą. O kaip būtų juodo marmuro lenta su visais nukankintųjų vardais? Juk tam jau yra pavyzdys. Apskaičiavau: panaši į Vietnamo paminklo siena, sutalpinanti 100 milijonų vardų, turėtų būti apie 150 mylių ilgio. Būtų aiškiau tiems, kurie nenori prisipažinti.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

PRIDEDU TRIS GRAŠIUS

2008 m. birželio 24 d. skaitau Vidos Morris „Kas patenka į ‘Draugą’ ir kas ne“ (Nr. 3). Tai atsiliepimas į mano laišką „Drauge“ (2008 m. gegužės 14 d.).

V. Morris labai karštai gina savo nuomonę dėl anoniminių straipsnių spausdinimo. Pagal jos supratimą, viskas turi būti vieša, „Draugas“ neturi teisės spausdinti anoniminių straipsnių.

Gal V. Morris nesupranta, kad „Draugas“ yra dienraštis, ugdantis religinę ir tautinę lietuvių dvasią Amerikoje, todėl redakcija pasinaudodama demokratija daro taip, kaip redakcijai patogiau. „Draugo“ redakcija neturi niekam atsakyti į klausimus, kas ir kodėl yra daroma. Demokratija tai leidžia daryti.

V. Morris rašo, kad ji gerai žino Amerikos spaudos kryptis, bet ar tikrai? Kam įdomu, tas žino, kiek žurnalistų prarado šiltas kėdes dėl straipsnio ne laiku ar ne taip parašyto – ne pagal spaudos akcininkų ar politinę kryptį. Kiek straipsnių, labai svarbių knygų, net istorinių knygų Amerikos spaustuvės atsisakė spausdinti dėl visiems žinomų priežasčių. Bet Anglija, Kanada ir kitos demokratinės šalys sutiko jas spausdinti. Turbūt V. Morris visa tai žino, o jei ne – norėčiau patarti pagilinti savo žinias. Žinių niekada ir niekam nėra per daug. Senovinis posakis mums turi priminti: „Kasdien išmokstame ką nors nauja, jei norime, bet mirštame visko neišmokę ir dar kvaili.“

Visos lietuvių šalpos organizacijos yra per daug kuklios, neveiklios, nemoka prašyti, verkti, ubagauti, reikalauti, todėl yra neturtingos. Ap-sidairykime aplink, pasiklausykime radijo, TV, paskaitykime spaudą, net paštu ir namus neprašyti verkšlenimai remti tuos ar anuos, padėti tiems ir kitiems ateina, tik niekada nesu girdėjęs ar skaitęs užsienio spaudoje, nesu paštu gavęs lietuvių šalpos organizacijų prašymų. Gal dėl to, kad jos per daug drovios?

V. Morris pasisako dėl paieškos skelbimų, patarinėja. Labai ačiū. Noriu pridėti, kad ir aš „savo tris grašius pridėjęs“ kviečiu visus: Mielieji, prisidėkite prie šio garbingo laikraščio išlaikymo, atsiųskite nors po šimtinę ar daugiau.

Kai kas gal turi galimybę rasti bent vieną „Draugo“ numerį iš penktojo, šeštojo dešimtmečio, kai kiekvienas doras lietuvis prenumeravo „Draugą“. Laikraštis buvo daug didesnis, daugiau puslapių, daugiau darbuotojų. Laikui bėgant, skaitytojų ratui mažėjant, mažėja ir „Draugas“, ir jo pajamos. Šiomis dienomis dienraštis išgyvena sunkius laikus, todėl kaip pavyzdį siunčiu šio garbingo dienraščio paramai vieną šimtą JAV dolerių. Dabar Jūsų eilė, V. Morris ir kiti, kurie išliejate savo mintis ir sielvartą gerajame „Drauge“. Pridėkite savo tris grašius.

Algis Virvytis
Boston, MA

DĖL PASAULIO LIETUVIŲ CENTRO

Nesąmonė skelbti, kad Lemon-tas yra pasaulio lietuvių centras! Pritariu R. Ražauskienės nuo-

monei („Draugas“, 2008 m. liepos 3 d.).
Kun. dr. Eugenius Gerulis
Naperville, IL

ATSAKYMAS Į A. SAKALAITĖS ATSAKYMĄ

Š. m. liepos 11 d. „Draugo“ penktadienio numeryje, „Laiškų ir komentarų“ skyriuje, Aušrelė Sakalaitė bando išgelbėti mano šautą pirmąjį zuikį. Tik reikėjo truputiuką kantry-

bės, pagalvoti, nebūtų buvę reikalo aiškintis, kodėl Jūsų renginys buvo tik įvadas į pirmąjį zuikį.

Rozė Ražauskienė
Dearborn Hts, MI

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Stasės Semėnienės straipsnyje „Ko tuo siekia Lietuvių Fondas?“ („Draugas“, 2008 m. liepos 15 d.) vo-

kiečių kompozitoriaus pavardė turi būti Beethoven.

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

**MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS**

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

**AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com**

Vilniuje paminėtos partizano P. Vizbaro 55-osios žūties metinės.
Piotro Romančiko (ELTA) nuotr.

Paminėtos partizano P. Vizbaro žūties metinės

Vilnius, liepos 23 d. (ELTA) – Antradienio popietę prie buvusio KGB rūmų pastato Vilniuje buvo paminėtos 55-osios Lietuvos partizano Petro Vizbaro (Vizboro)-Vapsvos žūties metinės. Minėjimą surengė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Vilniaus Sąjūdis, Lietuvos Laisvės Kovotojų sąjunga.

Šis kovotojas už Lietuvos laisvę buvo suimtas 1953 m. liepos 15 d. ir įkalintas Vilniuje, KGB kalėjime. Vėliau išduoti savo kovos draugą, vietoj išdavystės pasirinko mirtį. Tardymo metu jis iššoko pro KGB rūmų trečiojo aukšto langą ir užsimušė.

Iš KGB sukurtos bylos žinoma, kad P. Vizbaras-Vapsva gimė 1911 m. Rokiškio rajone, Pagojės kaime. Kilęs iš valstiečių šeimos, vedęs nebuvo. Byloje rašoma, kad nuo 1944 m. jis priklausė partizanų būriui, kuris kovojo Rokiškio ir Anykščių rajonuose.

Dar 2006 m. pradžioje Lietuvos politinių kalinių sąjunga pradėjo rūpintis šio partizano atminimo įamžinimu. Buvo kreiptasi į tuometinį sostinės merą su prašymu paženklinti partizano Petro Vizbaro-Vapsvos žūties vietą Gedimino prospekte, tačiau jokių poslinkių iki šiol nepadaryta.

Jaunimas pakartos garsųjį Sąjūdžio žygį Nemunu

Vilnius, liepos 23 d. (BNS) – Jaunimas yra pasiruošęs atgaivinti Sąjūdžio rengtus žygius Nemunu. Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto studentų susivienijimas „RePublica“ rugpjūčio 18–22 dienomis nusprendė paminėti Sąjūdžio įkūrimo 20-metį ir iš dalies pakartoti 1988 metais vykusį ekologinį protesto žygį.

Prieš 20 metų vykusiam žygyje dalyvavo daugiau kaip 900 žmonių ir jo metu buvo surengta 11 susirinki-

mų ir 3 koncertai. Svarbiausia tai, jog tada pirmąkart buvo paviešinti slapti duomenys apie gamtos užterštumą.

Šįkart norintys prisijungti galės tai padaryti plaukdami baidarėmis arba važiuodami dviračiais upės krantu. Ši kelionė baigsis Birštone, kur skambės roko koncerto garsai.

Plaukiantieji baidarėmis ne tik pasidalins savo išpūdžiais bei patirtimi, bet ir sutvarkys daugybę Nemuno pakrančių.

SPORTAS

Lietuvos žvejų komandos narys.
ELTOS nuotr.

Vilnius, liepos 23 d. (ELTA) – Čekijoje vykusiame 14-ajame Europos plūdinio mėškerių čempionate Lietuvos žvejai, susibūrę į „Tauro“ komandą, užėmė aštuntąją vietą. Tai aukščiausias mūsų šalies žvejų pasiekimas Europos plūdinio mėškerių varžybų istorijoje.

„Didžiuojamės pasiektu rezultatu ir Lietuvos vardo garsinimu bei tikimės dar ne kartą maloniai nustebinti žvejų pasaulį“, – sakė A. Paulauskas, vadovaujantis ir Lietuvos sportinės žūklės klubų lygai.

Per varžybas Lietuvos komandos nariai pagavo 66,5 kg žuvies, kuri, pagal visus sportinės žvejybos principus, buvo paleista atgal į vandenį. Europos čempionės vardą pirmą kartą savo istorijoje iškovojo Rusijos komanda, antri buvo Lenkijos atstovai, tretį – olandai.

I. Domeikos gyvenimas – pavyzdys kiekvienam lietuviui

Vilnius, liepos 23 d. (Lietuviams.com) – Atvykęs į Čilės Respubliką, prezidentas Valdas Adamkus apsilankė Ignoto Domeikos, pasaulinį pripažinimą pelniusio mokslininko, mineralogo, geologo ir etnologo, žymaus švietėjo, ilgamečio Čilės universiteto, veikiančio Santiago mieste, rektoriaus, Čilės Respublikos garbės piliečio istoriniuose namuose.

Lietuvos vadovas čia susitiko su gausiai susirinkusiais mokslininko artimaisiais, rūpestingai puoselėjančiais I. Domeikos atminimą, apžiūrėjo jo namą. I. Domeikos namuose buvo atidengta paminklinė lenta, kurioje įrašyta: „Vilniaus Universiteto auklėtiniui, Lietuvos ir Čilės sūniui, gyvenimą paskyrusiam mokslui ir visuomenei, atminti“.

Prezidentas V. Adamkus pažymėjo, kad Ignoto Domeikos namuose gyva ne tik svarbi Lietuvos istorijos dalis, bet ir jos esmė. Prezidentas sakė, kad I. Domeika save laikė ir lietuviu, ir lenku, laikė Abiejų Tautų Respublikos – ir Lietuvos, ir Lenkijos – patriotu ir todėl kiekviena šių tautų šiandien gali vadinti Ignotą Domeiką

savo sūnumi.
„Tačiau jis buvo ir savo antrosios tėvynės – Čilės – patriotas. Čia jis atrado tikrąjį savo pašaukimą, čia sukūrė šiandien žmonijos paveldu tapusius darbus“, – pabrėžė Lietuvos vadovas.

Pasak V. Adamkaus, pasaulietiskumas ir universalios vertybės, kuriomis tikėjo ir kurias puoselėjo I. Domeika, turi būti pavyzdžiu mums visiems.

Mokslininko proanūkis Pablo Domeiko pabrėžė, kad I. Domeikos kartos jaunimas kovojo už savo krašto laisvę ir ši Lietuvos jaunimo kova buvo savotiškai pratęsta 1990 metais, kai neturėdami ginklo, jie įveikė Lietuvos okupantus ir iškovojo savo kraštui laisvę.

I. Domeikos namų svečių knygoje prezidentas įrašė, kad „lietuvių tauta didžiuojasi savo sunūmi, kuris, būdamas toli nuo savo kilmės krašto, gyveno ir paliko pasauliui, kultūrai ir mokslui didelį įnašą. Čilė ir Lietuva gali su didele meile visais laikais kalbėti pasauliui apie jo gyvenimą ir darbus“.

Kuriamas jūrinių žinių ekonomikos branduolys

Vilnius, liepos 23 d. (ELTA) – Vyriausybė patvirtino Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtros programą.

Šia programa siekiama sukurti jūrinių žinių ekonomikos branduolį, sutelkiant teritoriškai išsibarsčiusius jūrinio mokslo ir studijų išteklius ir Klaipėdos universiteto padalinius, bendros infrastruktūros pagalba sustvirtinti šių įstaigų tarpusavio ryšius bei sudaryti sąlygas glaudesnei jūrinio mokslo, studijų ir verslo sąveikai.

Patvirtinta programa siekiama sukurti šiuolaikinę infrastruktūrą bendroms jūrinio sektoriaus mokslinių tyrimų, studijų ir technologinės plėtros reikmėms. Ketinama aktyvin-

ti mokslinių rezultatų pritaikymą gamyboje ir versle, skatinti naujų technologinės pakraipos ir į mokslo rezultatų taikymą nukreiptų įmonių kūrimąsi, sudaryti sąlygas imlaus žinioms jūrinio verslo įmonių bendradarbiavimui su mokslo ir studijų įstaigomis bei tyrėjų grupėmis.

Siekiama didinti Lietuvos jūrinio mokslo ir technologijų konkurencingumą tarptautinėje rinkoje, sudaryti sąlygas didesnių užsienio investicijų pritraukimui į Lietuvos jūrinio sektoriaus verslą bei mokslą.

Programa bus įgyvendinama kaip nacionalinė kompleksinė programa ir finansuojama Bendrosios nacionalinės kompleksinės programos lėšomis.

Bus įamžintas ir saugomas kultūros paveldas užsienyje

Vilnius, liepos 23 d. (ELTA) – Lietuvos Vyriausybė patvirtino „Lietuvai reikšmingo kultūros paveldo, esančio užsienyje, pažinimo, sklaidos ir globos programą“, kurios pagrindinis tikslas – kaupti ir skleisti informaciją apie užsienyje esančius Lietuvai reikšmingus kultūros paveldo objektus, rengti ir leisti mokslinius-informacinius leidinius šia tema bei numatyti priemones, padėsiančias juos įamžinti ir prižiūrėti. Programa sudaryta Kultūros ministerijos siūlymu.

Siekiant 2009–2011 metais sėkmingai įgyvendinti šią programą, bus imtasi įvairių priemonių – informacija apie šalies kultūrai reikšmingus paveldo objektus bus renkama užsienio saugyklose ir archyvuose, taip pat bendraujant su išeivija, o surinkti ir

susisteminti duomenys pateikiami specialiuose moksliniuose-informaciniuose leidiniuose. Sudarant minimo paveldo objektų sąrašą aktyviai bendradarbiauti bus kviečiama ir plačioji visuomenė. Vertingų paveldo objektų apsaugai ir priežiūrai per trejus metus numatyta skirti 650 tūkst. litų. Už šias lėšas taip pat bus įrengtos atminimo lentos.

Programoje numatyta finansuoti ir projektus, skirtus paremti visuomenės sumanymus tvarkyti bei prižiūrėti tremtinių kapus.

Programą įgyvendins Kultūros ministerija ir jai pavaldus Kultūros paveldo departamentas, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie LR Vyriausybės bei Užsienio reikalų ministerija.

**Apsilankykite
www.draugas.org**

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Tarpininkų šešetas tariaisi dėl branduolinės programos

Pietų Korėjos užsienio reikalų ministras Yu Myung-hwan (k.), JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice, Kinijos užsienio reikalų ministras Yang Jeichi ir Šiaurės Korėjos užsienio reikalų ministras Pak Ui-chun susitikimo metu. **Reuters** nuotr.

Singapūras, liepos 23 d. („Interax“-BNS) – Šešių valstybių užsienio reikalų ministrams trečiadienį pradėjus derybas dėl Šiaurės Korėjos branduolinės programos nutraukimo, JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice pirmą kartą susitiko su savo kolega iš Šiaurės Korėjos.

Šešiašalėse derybose dėl Korėjos branduolinės problemos dalyvauja Rusija, Kinija, abi Korėjos, Japonija ir JAV. „Tai tikrai pirmasis neformalus šešiašalių derybų užsienio reikalų ministrų susitikimas. Tai gana reikšminga“, – pradėdamas susitikimą sakė Kinijos užsienio reikalų ministras Yang Jiechi. „Tai rodo, kad šios šešios šalys turi politinės valios stumti į priekį šešiašalių derybų procesą“, – pažymėjo jis.

Šešiašalėse derybose dėl Korėjos pusiasalio branduolinės problemos dalyvaujančių šalių užsienio reikalų ministrai Singapūre susitarė artimiausiu metu pasirašyti dokumentą dėl Pchenjano pareiškimų apie jo branduolinę programą, pranešė Rusijos diplomatinės žinybos vadovas Sergej Lavrov. Ministras pabrėžė, kad tą reikia padaryti kuo greičiau ir pridūrė, jog „teks ieškoti susitarimo“.

S. Lavrov pranešė, kad susitikime ministrai pareiškė, jog iš esmės baigta pirmoji plano paversti Korėjos pusiasalį nebranduoline zona dalis, numatanti nutraukti Šiaurės Korėjos branduolinę veiklą. „Dabar baigiami sustabdyti reaktoriai, šis darbas truks iki rugsėjo“, – sakė ministras.

R. Karadžič: ilgai trukęs slapstymasis viešumoje

Belgradas, liepos 23 d. (AFP-AP-BNS) – Serbijos pareigūnai antradienį pateikė detalių apie stebėtinai viešą gyvenimą, kurį daugiau kaip dešimtmetį slapstydamasis nuo teisingumo gyveno karo nusikaltimais įtariamas buvęs Bosnijos serbų vadovas Radovan Karadžič.

Ne taip kaip velionis Irako prezidentas Saddam Hussein, kuris buvo surastas duobėje įrengtoje slėptuvėje, R. Karadžič gyveno palyginti įprastą gyvenimą, kad galėtų prasimaitinti ir išvengtų teisingumo.

Jis visiškai pakeitė savo išvaizdą – iš kostiumuoto veikėjo su žilstelėjusių plaukų šėveliūra jis virto žmogumi, panašiu į naujojo amžiaus dvasinį tyrinėtoją su ilga balta barzda ir juodais drabužiais. Tuos beveik 13 metų, kuriuos jam pavyko išvengti suėmimo, sklandė įvairiausi gandai apie jo buvimo vietą. Galiausiai gavus užsienio žvalgybininkų informaciją, buvo išsiaiškinta, kad jis gyvena Serbijos sostinėje Belgrade palyginti viešą gyvenimą. Šiame mieste R. Karadžič apsimetęs gydytoju dirbo vienoje privačioje gydymo natūraliais metodais klinikoje. 63 metų „gydytojas“ sukinėjosi tarp pacientų, kurie nė nenutuokė, kad juos gydo žmogus, vieno JAV diplomato pavadintas „Euro-

pos Osama bin Laden“.

Už bendradarbiavimą su Hagos tribunolu atsakingas Serbijos ministras Rasim Ljajić žurnalistams sakė, kad R. Karadžič naudojosi suklastotais užsienietiškais dokumentais Dragan Dabić pavarde. Apie tikrąją jo tapatybę nežinojo ne tik tos klinikos pacientai, bet ir savininkai.

Bėglys dėjosi „žmogaus kvantinės energijos specialistu, jis net turėjo savo interneto svetainę ir šimtams žmonių skaitė paskaitas apie alternatyviąją mediciną. Psichiatro išsilavinimą įgijęs R. Karadžič vienam serbų alternatyviosios medicinos žurnalui rašė net apie meditacijas. Tas pats vyras – „Dabić, dvasinis tyrinėtojas“ – skaitė paskaitas ta pačia tema Smedereve, taip pat – pačiame Belgrade. Spėjama, kad jis neturėjo ryšių su politikais Serbijoje ir Bosnijos ir Hercegovinos Serbijos respublikoje, neturėjo jokios apsaugos ir gyveno vienas.

Beveik neabejojama, kad R. Karadžič saugojo koks nors ultranacionalistų būrelis. Genocidu įtariamas R. Karadžič pageidauja, kad jis nebūtų perduotas Jungtinių Tautų (JT) karo nusikaltimų tribunolui, o Bosnijoje gyvenanti R. Karadžič šeima siekia, kad jai būtų grąžinti kelionės dokumentai ir ji galėtų jį aplankyti.

EUROPA

BRIUSELIS

Europos Komisija trečiadienį pasmerkė Bulgariją dėl nepažabotos korupcijos ir blogo Europos Sąjungos (ES) lėšų tvarkymo ir paskelbė, kad įšaldė šimtus milijonų eurų pagalbos. „Kova su aukšto rango pareigūnų korupcija ir organizuotu nusikalstamumu neduoda pakankamai rezultatų“, – sakė ES atstovas Johannes Laitenberger, kuris kalbėjo pristatydamas dvi ataskaitas dėl 2007 metų sausį į ES įstojusios Bulgarijos.

ROMA

Italijos Senatas antradienį priėmė įstatymą, pagal kurį premjeras Silvio Berlusconi, kol eina savo pareigas, išvengs baudžiamojo persekiojimo ir kuriuo, pasak kritikų, siekiama apsaugoti premjerą nuo kaltinimų korupcija. Pagal naująjį įstatymą noliečiamybė suteikiama keturiems įtakingiausiems Italijos pareigūnams: premjerui, prezidentui ir abiejų parlamento rūmų pirmininkams, kol jie eina savo pareigas. Pirmiausiai naudos iš naujojo įstatymo turės S. Berlusconi, kuris buvo kaltinamas tuo, kad savo advokatui britui David Mills sumokėjo 380 tūkst. eurų (1,3 mln. litų) mainais už jam palankų liudijimą per du teismo procesus.

AZIJA

DELIS

Indijos vyriausybė švenčia pergalę, kuri, pasak jos, padės ištraukti iš skurdo milijonus žmonių ir kuri sudarė sąlygas sudaryti prieštarai vertinamą susitarimą su Jungtinėmis Valstijomis branduolinėje srityje. Po dvi dienas trukusių ginčų Kongreso partijos sąjunga, vadovaujama premjero Manmohan Singh, laimėjo parlamento balsavimą dėl pasitikėjimo ir atrėmė daugiausia kairiosios pakraipos ir hinduistų nacionalistų opozicijos mestą iššūkį. Pasak M. Singh, tas susitarimas Indijai, kuriai reikia daug energijos, sudarys sąlygas „veikti prie šiuolaikinio mokslo ribų“, nes juo panaikinami tris de-

šimtmečius galioję tarptautiniai suvaržymai, užkirtę galimybes įsigyti branduolinio kuro.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

JAV demokratų kandidatas į prezidentus Barack Obama trečiadienį savo viešnagę Jeruzalėje pradėjo pažadėdamas tvirtą paramą Izraeliui ir pareiškdamas, kad jei bus išrinktas, stengsis išjudinti Artimųjų Rytų taikos procesą. „Svarbiausia man yra dar kartą patvirtinti istorinius ir ypatingus JAV ir Izraelio santykius, tokius, kurių negalima nutraukti“, – sakė B. Obama. JAV demokratų kandidatas stengiasi išsklaidyti kai kurių izraeliečių ir JAV žydų bendruomenės rinkėjų abejones dėl jo įsipareigojimų Izraeliui tvirtumo.

JAV

WASHINGTON, DC

Viesulas „Dolly“, slenkantis virš Meksikos įlankos JAV ir Meksikos sienos link, privertė iškeldinti tūkstančius meksikiečių ir nusiųsti į krantą jūroje esančių JAV naftos platformų darbuotojus. Šis antrasis sezono viesulas, kurio vėjų greitis siekia 130 km per valandą, yra maždaug 175 km į pietryčius nuo Texas pasienio miesto Brownsville. JAV nacionalinis viesulų stebėjimo centras spėja, kad artimiausiomis dienos Texas pietuose ir Meksikos šiaurės rytuose iškris 15–25 cm kritulių. Minėtas JAV centras numato ypač aktyvų 2008 m. viesulų sezoną ir nurodo, kad regione gali susidaryti iki 9 viesulų ir 12 atogrąžų audrų. Atlanto viesulų sezonas trunka nuo birželio 1 d. iki lapkričio pabaigos.

Rusija peržengtų raudoną ribą, jeigu nuspręstų įkurti Kuboje strateginius bombonešius, pareiškė JAV karinių oro pajėgų vyriausiojo štabo viršininkas. „Informuotas karinis diplomatinis šaltinis Maskvoje“ sakė, kad „rusų strateginiai bombonešiai gali pasinaudoti oro uostu Kuboje, kur pasipildytų degalų, skrisdami budėti į Atlanto vandenyną“. Specialistai abejoja, kad Rusijos lėktuvai gali atskristi iki Kubos nepastebėti Amerikos stebėjimo priemonių.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų stalui

JAV IR METRINĖS SISTEMOS MATAI

Vieni receptai būna parašyti metrinės sistemos matais, o kiti – JAV matų sistema, tad verčiant juos įsivelia klaidų, o su jomis gali pasikeisti ir patiekalo kokybė. Antriesiems patiekalams tai nėra taip svarbu, kaip sakoma – svies-tu košės nepagadinsi, bet kepiniams labai svarbu. Tad pateikiu tikrus matavi-mo duomenis, kuriuos paėmiau iš Stefanijos Stasienės knygos „Kviečiu prie stalo“. Tegul kiekviena šeiminkė juos išsikerpa ir turi visada po ranka.

SVORIS IR TŪRIS	
1 svaras – 16 oz – 453 g	1 puod. rudo cukraus – 100 g
1 oz – 28 g	1 puod. grietinėlės – 225 g
1 kvorta – 0,95 litro	1 puod. medaus – 300 g
1 litras – 4 1/2 puoduko –17 oz – 476 g	1 puod. razinų – 145 g
1 stiklinė – 1,15 puod.	100 ml – 0,1 l
1 puod. kvietinių miltų – 100 g	125 ml – 1/8 l
1 puod. cukraus – 200 g	250 ml – 1/4 l
1 puod. maltų migdolų – 125 g	375 ml – 3/8 l
1 puod. supjaustytų grybų – 4 oz – 112 g	500 ml – 1/2 l
1 puod. riebalų – 9 oz – 252 g	750 ml – 3/4 l
1 puod. vandens ar pieno - 8 oz - 1/4 l -	1,000 ml – 1 l
250 ml	1 lazdelė sviesto – 4 oz – 113 g – 8 šaukštai

TEMPERATŪRA	
500°F – 260°C	340°F – 170°C
475°F – 240°C	293°F – 145°C
450°F – 230°C	275°F – 135°C
425°F – 220°C	265°F – 129°C
400°F – 200°C	225°F – 107°C
375°F – 190°C	213°F – 101°C
350°F – 180°C	150°F – 82°C

Raugintuose produktuose išlieka vitaminai

Kiekvienai šeiminkinei yra pro-gų pasigirti ir pasididžiuoti savos gamybos konservais. Tuo labiau, kad pirktiniuose konservuose pridėta cheminių medžiagų, įvairių dažiklių ir saldiklių, kurie kenkia sveikatai. O kaip paskanina užkandžius pikantiš-ki rauginti ar marinuoti agurkai, žali pomidorai, kopūstai! Ypač žiemos metu malonu pradžiuginti namiškius ar draugus vitaminų gausiomis dar-žovėmis, skaniai užkonservuotais grybais. Susipažinkime su papras-čiausiais konservavimo būdais – rau-ginimu, sūdymu ir marinavimu.

Rauginimas

Rauginimas – populiariausias konservavimo būdas. Kuo kopūstai

cukringesni, tuo geriau užsiraugia. Tinkamiausi rauginimui – vėlyvieji baltagūžiai kopūstai. Švarios stati-naitės ar didesnio emaliuoto indo dugną išklojame kopūstlapiais. Sluoks-niais dedame smulkiai supjaustytus kopūstus, pabarstydami druska, su-maišyta su prieskoniais (kmynais, morkomis, spanguolėmis), ir gerai sugrūdame. Viršų uždengiame švaria drobe, dangteliu ir paslegiame švariu akmeniu, kad virš kopūstų būtų bent kiek skysčio. Jei kopūstai nevanden-ingi, užpilama pasūdytu vande-niu (1 l vandens – 25 g druskos). Po kelių rūgimo dienų kopūstus reikia pravėdinti, t. y. atidengti ir pabadyti smailia lazdele iki dugno, kad išeitų dujos. 10 kg kopūstų imama maždaug 250 g druskos.

Agurkų rauginimas

Agurkai rauginimui ge-riausiai tinka vėlyvieji, ne-peraugę, kieti, žali. Į indo dugną dedame krapų, juo-dujų serbentų ir vyšnių lapų, supjaustytų krienų šaknelių, kas mėgsta – česnako, karčiųjų pi-pirų. Į dugną galima įmesti juodos duonos plutelę. Agurkus ge-riausia dėti stačiomis, vieną prie kito. Vir-šuje turi būti priesko-nių sluoksnis (galima naudoti „pickled spi-ces“). Uždengiame mediniu dangteliu ir paslegiame. 10 l

vandens imame nuo 500 iki 800 g druskos (vanduo turi būti virintas ir atšaldytas). Agurkus, ža-lius pomidorus taip pat raugina-me stiklainiuose, uždarydami me-taliniais dangte-liais. Dangteliai dezinfekuojami (paviriname van-denyje 15 min.). Patogiausia yra 1–3 litrų stiklai-niai. Švariai nu-plauti agurkai perpilami virin-tu vandeniu ir paliekami, kad nudžiūtų. Į ver-dantį vandenį sudedame prieskonius („pickled spi-ce“), įberiamo druskos ir paviriname 5–7 min. Į įkaitintus karštus stiklai-nius ant dugno sudedame supjaustytus krapus, po 1 ar 2 skilteles česnako (dėl to agurkai, pomidorai bus kietes-ni), supjaustytus krienų lapus, ser-bentų, vyšnių lapus, sudedame sta-čiomis agurkus ar supjaustytus žalius pomidorus ir užpilame karštu sūry-mu. Baigus kilti burbulams, uždaro-me metaliniais dangteliais.

Grybų sūdymas

Grybų sūdymas yra lengvas ir pigus konservavimo būdas. Svarbiau-sias prieskonis yra druska. Sūdymui tinka visų rūšių grybai. Kadangi čia neturime Lietuvos miš-kų grybų (nors kas gry-bauja, tas randa visokių grybų, tačiau čia kalbu apie parduotuves), gali-me sūdyti pirktus gry-bus, net grybų miši-nius. Grybai sūdomi ža-li arba apvirinti. Jie švariai nuvalomi, ku-riems reikia, nulupama plėvelė, perplauname juos keletą kartų. Nu-valyti dedami sluoks-niais į indus, vis storai apibarstant druska. Ga-lima paskaninti pries-koniais, panašiais kaip ir rauginant. Norint sū-dyti apvirtus grybus, juos reikia dėti į karštą vandenį ir virti ne il-giau kaip 15 min. (kol užvirs). Ilgai virinami grybai pasidaro kieti ir sun-kiai virškinami. Apvirti grybai supi-lami į rėtį, o atausę dedami sluoks-niais ir sūdomi.

Marinavimas

Konservavimas acto rūgštimi va-dinamas marinavimu. Marinuoti ga-lime vaisius, uogas, daržoves, grybus ir kt. Marinatas gaminamas iš van-dens, prieskoninių daržovių, pries-konių, druskos ir pagal reikalą – acto (iki 3 proc.). Jei marinuojami produk-tai bus uždaromi hermetiškai (dang-teliais), ant jų pilamas silpnas mari-natas. Neturint uždaromų indų, ma-rinuojame stipresniu marinatu. Daržovėms marinatas daromas rūgštesnis, su krapais, petražolėmis, salierais, juodųjų serbentų lapais, česnaku, kardamonu, lauro lapeliais, pipirais, gvazdikėliais, krienais. Vai-siams ir uogoms daromas saldžia-rūgštis marinatas. Marinuoti produktai laikomi stiklainiuose. Marinavimui vaisiai,

daržovės ir grybai imami švieži, kieti, nepradėję gesti. Slyvos ir kriaušės gali būti prinokusios, kiti vaisiai – neprinokę.

Agurkų marinavimas

Agurkai apvirinami druskos tir-pale (1 l vandens – 50 g druskos) 5 min. Išgriebti tuoj sumerkiami į labai šaltą vandenį, kad atauštų. Po to agurkai išgriebiami, leidžiama jiems nudžiūti. Sudedami į indus (stik-lainius) ir užpilami karštu marinatu. Jie lengvai paslegiami ir užrišami plastikine plėvele. Laikomi šaltai. Marinuoti produktai dažnai pa-tikrinami, ar nepradeda pelyti, gesti.

Pradėjus pelyti marinatas nupilamas, vaisiai ar daržovės perplaunami ir vėl užpilama tokiu pat nauju, tik šaltu marinatu. Neblogai ant marinatų užpilti sluoksnį aliejaus – tai apsaugo nuo pelėsių. Aišku, geriausia, kai ma-rinuojama su sandariais dangteliais.

Marinatas:

1/2 stiklinės vandens,
1 šaukštas druskos (35 g),
1/2 stiklinės 8 proc. stiprumo ac-to,
lauro lapelis, gvazdikėlių, pipirų ir 2 šaukšteliai cukraus.

Marinuojame visokius grybus. Jie taip pat nuvalomi, 15 min. paver-dami pasūdytame vandenyje, atauši-nami, sudedami į stiklainius, užpila-mi karštu marinatu ir uždaromi dan-gteliais.

Paruošė
Nijolė Nausėdienė
El. paštas: nausediene@aol.com

BALTOJI KNYGA

(Nūdienės Lietuvos šviesuolių mintys apie Lietuvą ar jos ateitį)

Nr. 5

Poetė ir vertėja **Marytė KONT-RIMAITĖ**

Po šimto metų (sėdėdama ant debesėlio) tikiuosi matyti Lietuvą, suvokiamą ne tik kaip geografinį pavadinimą, o kaip šalį, normalią, nepriklausomą valstybę, gerai sugyvenančią su visais kaimynais. Labai norėčiau, kad Lietuvoje išliktų dauguma gyventojų, vadinančių save lietuviais, kalbančių gražiausia pasaulyje lietuvių kalba. Kad Lietuvos piliečiai džiaugtųsi gyvenantys tokioje valstybėje, kur visi turi galimybių dirbti tai, kas jiems labiausiai tinka ir sekasi, kad gali iš to darbo pragyventi, sukurti sau bei savo šeimai patogią buitį ir galimybę patenkinti materialuosius, dvasinius ir kultūrinius poreikius. Kad jaunimas galėtų gauti jų gebėjimus geriausiai atitinkančią išsilavinimą. Kad iš tiesų veiktų solidarumo principas ir socialinės apsaugos sistema, kad žmonės jaustųsi saugūs, žinotų, jog užklupus bėdai, ligai, senatvėje susilauks pagalbos ir paramos, nežeidžiančios jų orumo... Kad žmonės galėtų kurti savo miesto ar kaimo bendruomenės ateitį, piliečiai aktyviai grumtųsi su „vis dar pasitaikančiom“ visuomenės gyvenimą gadinančiom blogybėm. Kad valstybės tarnautojai ir pareigūnai – nuo žemiausių iki aukščiausių – žinotų privalą ne valdyti, o tarnauti valstybei ir piliečiams. Įsijautusi bene pradėjau aprašinėti visišką utopiją...

Dėl įstatymų – jau esama neblogo. Svarbu, kad įstatymai nebūtų priimami skubotai ir pritaikomi kažkieno (dažnai turtingų ir įtakingų asmenų, partijų, organizacijų ar įmonių) interesams. Manau, kad būtina įtvirtinti visų deklaruojamą, bet menkai įgyvendinamą subsidiarumo principą – užtikrinti mažųjų visuomenės darinių (tokių kaip kaimo bendruomenės ar seniūnijos) galimybes tvarkytis savarankiškai. Neabejoju, kad seniūnams reikia suteikti kur kas daugiau teisių, juos turėtų laisvai rinkti seniūnijos žmonės, merus – miestų gyventojai, o atstovus į savivaldybių tarybas galima būtų išrinkti ne tik pagal partijų sąrašus.

Tačiau prisimenu kadaise (apie 1999 metus) Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto (kuriame dirbau patarėja) posėdžių saliukėje kabojusį plakatą su V. a. kinų išminčiaus Mencijaus (Mo Dzė) posakiu: „Įstatymai patys neveikia.“ Atėjus naujiems seimūnams plakato neliko. Manau, kad šitas šūkis turėtų būti įdiegtas ne tik į įstatymų leidėjų, vykdomosios valdžios atstovų ir teisėsaugininkų, bet ir į kiekvieno piliečio sąmonę.

Po truputėlį dygsta pilietinės visuomenės daigai. Bet labai lėtai jie auga.

Kompozitorius **Giedrius KUPREVIČIUS**

Ačiū Dievui, aš jau jos nebematysiu, nes turinčiam 160 metų seniui jau niekas nebus suvokiama ar svarbu. Man labiau rūpi, kokiame Lietuvoje gyvenu dabar. Vienas išminčius prašė Viešpaties, kad jam leistų gyventi neįdomioje epochoje. Tuomet, aiškino savo norą, jis turėsiąs daug laisvo laiko nepriklausomiems nuo aplinkos apmąstymams. O aš džiaugiuosi – gyvenu tikrai įdomioje epochoje, teikiančioje daug peno ir minčių, ir darbams. Tiesa, laiko giliems apmąstymams stinga, kaip ir dėmesio

jiems. Tačiau tikiu, kad mums nezinoma visuomeninė raida yra nubrėžta iš aukščiau, todėl gyventi yra patrauklu ir jis pilnas nuotykių. Vienas jų, tarkim, yra mano dabar baigiamo baleto „Angelas iš Pustelnikų“ (devyni M. K. Čiurlionio regėjimai) ateitis.

Poetas **Liudvikas JAKIMAVIČIUS**

Tarkim, užšaldytų dabar mane šimtui metų, per tą šimtmetį žmonija gal atrastų būdą, kaip atšildyti. Na jei ne per šimtmetį, tai tegul laiko šaldytuve ir ilgiau, kol tokį būdą mokslininkai išras. „Fantazmas“, tačiau nesunku įsivaizduoti ir situaciją – tarkim, sergu nepagydoma liga ir rankose turiu juodu ant balto surašytą medikų verdiktą: „Tau, brolau, liko dvi savaitės“, ir kitą pasiūlymą: „Mokslo ir tavo paties labui galime tave užšaldyti neribotam laikui“. Tokių aplinkybių spiriamas ne vienas pasiūlymą pasirašytų. Beveik neabejoju, kad atšildytas ir išsikrapštęs šimtmečio traiškanas iš akių, pramankštinęs sušalusius sąnarius, neišvengiamai patirčiau asmenybės katastrofą. Tai nesunku numatyti. Pakanka neilgam išvažiuoti iš namų, palikus juose tvarkytis kitą žmogų, o po mėnesio ar pusmečio juose randi perstumdytus baldus, perdėliotas knygas, ir tave apima panika, kad čia nebegali gyventi, nes tvarka ar netvarka, kurioje mokėjai būti, yra sugriauta, tavo egzistencijai nebepritaikyta. Ar ne panašiai atsitiko ir su mūsų išeivija, išsivežusia už Atlanto anos Lietuvos vaizdinius? Išsvajotoji atkurta Nepriklausomybė ir sugrįžimas į tėviškes ne vienam tapo tragedija, lūkesčių ir puoselėtos vaizdinių sistemos žlugimu. Iš dalies tai atsakymas ir į klausimą, kodėl mūsų išeivija negrįžo namo. Per šimtmetį pasikeičia dvi ar trys kartos, mėginančios maištauti prieš savo pirmtakų vertybes. Atrodė, kad po šimtmečio maniškis mentalitetas neturi jokio šanso atrasti bendro vardiklio ir susišnekėti su tuo, kuris bus, nors skaitome Homėrą, Bibliją, Platoną, kitus tūkstantmečių senumo tekstus ir suvokiame, apie ką jie šneka, taigi susišnekame, vadinasi, yra dalykų, kurių greitai lekiantis laikas nepaverčia nesuprantamu niekalu. Laikas naikina ir griau-na tikrai tuštybę, netvarius pavidalus. Tad gal neverta dėbsoti į tą išsižiojusį lagaminą ir pasiduoti katastrofinėms nuojautoms. Jei Lietuvoje nebeliks atsakingos šviesuomenės ar jos kritinė masė bus per maža, nebebus ir Lietuvos, tad tiems, kurie čia gyvens, tai daugumai, nebus ir jokios tragedijos. Įstatymai, nurodymai, įsakymai, draudimai šioje byloje yra ne tiek daug galios turintys instrumentai, jei supratimas ir valia veikti kyla iš tvirtesnių asmens moralinių įsitikinimų ir meilės laisvei. Todėl būtina bet kokia kaina išsaugoti šviesuomenę, ir ne rezignuojančią, nustumtą valkatauti ar smirsti alubarių rūsiuose, bet šviesuomenę, saugojančią darnos ir sugyvenimo idėją. Tačiau pirmiausia tą rūsiuką, kuriame buvo kankinami žmonės, rūsiuką, kuris galėtų būti ir dabartinės Lietuvos metafora, būtina atšventinti, įsileisti ten Dievą, kad dar šiek tiek gyvybės ir dvasios turintys žmonės nebūtų grūdami po žeme ar varomi lauk.

Bus daugiau

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

LIETUVIŲ TELKINIAI

SLEAFORD, DIDŽIOJI BRITANIJA

Lietuvių sodyboje – skautiška „Ažuolyno“ stovykla

Jungtinės Karalystės lietuvių skautų sąjunga kviečia į 59-ąją „Ažuolyno“ stovyklą, vyksiančią liepos 26 – rugpjūčio 3 dienomis bei atvykti į stovyklos uždarymo šventę rugpjūčio 2 dieną. Bus galima pamatyti, kaip gyvena skautai, išbandyti ypatingus skautiškus įrenginius iš medžio ir virvių, paragauti ant laužo kepto paršelio ir smagiai pasiausti prie skautiško laužo. Tai bus puiki galimybė gauti informaciją apie skautų judėjimą ir jų veiklą.

Stovykla vyks ant skautų kalne-

lio Lietuvių sodyboje, „Headley Park“, Sleaford, netoli Bordon, Hampshire, GU35 8TE (artimiausia traukinių stotis – Alton).

Organizatoriai taip pat kviečia visus, mėgstančius gamtą, skautavusius ar norinčius susipažinti su skautišku gyvenimo būdu, padirbėti su vaikais ar kitaip prisidėti prie stovyklos bei tokiu būdu susirasti draugų.

Norėdami gauti daugiau informacijos galite susisiekti su Vlada Minkute el. paštu vminkute@yahoo.com.

www.lietuviams.com

JK lietuvių skautų įžodis 2007 m.

SKELBIMAI

IŠNUOMOJA

Išnuomojami du 4 kamb. butai. Vienas Cicero miestelyje, o kitas Kedzie ir 66 pl. su baldais. Netoli parduotuvių. Geras susisiekimas.
Tel. 708-656-6599

SIŪLO DARBĄ

Ieškome žmogaus, kuris galėtų rinkti skelbimus „Draugui“. Dėl sąlygų prašome skambinti Silvijai
tel. 773-585-9500

Dešimtmečio darbai – vienoje knygoje

LAIMA APANAVIČIENĖ

Beveik kiekvienais metais fotografas Algimantas Kezys vyksta į Lietuvą. Ne išimtis ir šie metai. Rugsėjo 23 d. Kauno Maironio lietuvių literatūros muziejuje bus atidaryta fotomenininko paroda „Lietuvių išeivių rašytojų portretai“, o rugsėjo 25 d. Lietuvos dailės muziejuje, Vilniuje bus pristatytos naujausios A. Kezio knygos ir atidaryta retrospektyvinė paroda. Savo artėjančią garbingą suaktį fotomenininkas pasitinka ne tik naujomis parodomis, bet ir nauja knyga „Scrapbook 4. Iškarpų ir fotografijų albumai“. Tai gal jau 11-oji (O gal klystu? Kas jas visas besuskaičiuos? – A. Kezio knyga. Joje atspindi 1969-1979 metų kūrybos laikotarpis. Pavartę knygą susipažinsite (o kai kas prisiminsite) su ankstyvąja fotomenininko kūryba. Knyga sudėta tarsi iš skiautelių – surinkti leidiniai ar iškarpos, kuriuose tuo laikotarpiu buvo spausdinamos A. Kezio nuotraukos. Leidinyje surinkta medžiaga iš 14 leidinių, tuo dešimtmečiu spausdinusių fotomenininko darbus. Daugiausia to laikotarpio Kezio nuotraukų galima rasti religiniuose leidiniuose („Ave Maria“, Loyola University Press Series of Books on Religion, „The Regina Press“ ir t.t.), tačiau yra ir pasaulietinių leidinių, kurių puslapiuose puikavosi fotomenininko nuotraukos.

„Jėzuitas kunigas Algimantas Kezys, žengdamas savo kilnaus pašaukimo keliu, parodo nepaprastus sugebėjimus kunigams neįprastoj fotografijos srityje. Šiuo metu jį drąsiai galima įjungti į pirmąją šimtinę Amerikos fotografų. Jo nuotraukos dedamos rinktiniuose fotografijos metraščiuose, vieno asmens darbų parodos keliauja po kraštą, Čikagos Meno institutas ‘adaptavo’ jo darbus, atskiri rinktinių nuotraukų leidiniai rieda iš spaudos. A. Kezio fotografija pasižymi vaizduotės grožiu ir kartu dinamišku turinio pateikimu“, – taip tuo laikotarpiu rašė K. Daugėla.

Tad pavarčius tą dešimtmetį atspindintį knygą-albumą susidomi tų nuotraukų istorija, nori suprasti, kas skatino autorių fotografuoti vieną ar kitą ciklą, kaip jis pasirinkdavo tematiką.

Algimantas Kezys

Pasirodo, tos nuotraukos atsiradavo leidiniuose įvairiai – ir pagal užsakymą buvo daromos, ir žurnalų leidėjų pasirinktos pagal temą, arba menininkas buvo kviečiamas vienam ar kitam projektui.

Ir nors tuo metu A. Kezys buvo jėzuitas, jo darbai buvo nebūtinai religine tematika. Net religiniuose leidiniuose šalia religinių tekstų išspausdintos puikios menininko neregulinės tematikos nuotraukos (pvz., leidinys „Vatican II – Voice of the Church“).

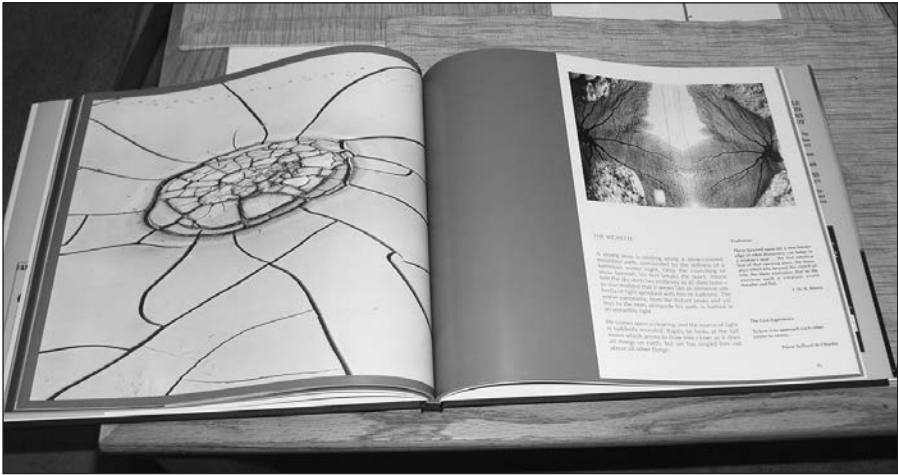
A. Kezio nuotraukos puikuojasi ant „Voices: An Anthology of Poetry and Pictures“ 2-os ir 6-os knygų viršelių.

Įdomūs jo darbai iš „muzikinio ciklo“. A. Kezys buvo pakviestas fotografuoti Čikagos simfoninio orkestro rengiamus koncertus vaikams, kurie vyko Chicago Spacious Orchestra Hall. Ir nors jis klausėsi nuostabios muzikos, autoriaus teigimu, šis darbas jam nepatiko, nes nebuvo kūrybinės laisvės, mat koncertų metu negalėjai vaikščioti, judėti. Iš vis neišsivaizduoju, kaip fotomenininkas gali fotografuoti iš „statiškos“ būsenos. Tačiau, nepaisant visko, spaudos puslapiuose liko puikių šio ciklo nuotraukų.

A. Kezys puikiai iliustravo Francis Thompson poemą „The Hound of Heaven“, kurią atskira knyga išleido Čikagos Loyola University Press. 182 eilučių poema, suskirstyta į atskirus sakinius su A. Kezio „fotografiniais komentarais“, sudaro 128 puslapių knygą. Francis Thompson poemoje yra du pagrindiniai veikėjai: žmogus ir Dievas. Kaip sako A. Kezys, darant šią nuotraukų seriją jam labai tiko moters, neseniai grįžusios iš Sibiro tremties, veidas su skausminga išraiška, bet besišypsančiomis geromis akimis. Dievą, jo gilią mintis fotomenininkas įkūnijo gamtos vaizdų nuotraukose. Pačią poemą suskirstęs į temas, jis tas temas mėgina pavaizduoti fotografuodamas modelį tokioje aplinkoje ir tokiose pozose, kurios pateisintų čia pat po nuotrauka pateiktus poemos žodžius. Gal todėl, žiūrint į nuotraukas, atrodo, kad tas motersėjimas į rūką, kliūčių įveikimas – taiėjimas į pažinimą, į laimingą amžinąjį pasaulį, į savojo Dievo atradimą.

Dar kitame leidinyje – „Passages: A Guide for Pilgrims of the Mind“ – Marianne S. Andersen ir Louis M. Savary tekstams tarp kitų fotomenininkų parinktos ir A. Kezio nuotraukos – laiptai į dangų, voratinklis, nuo sausros suskilusi žemė, virš žvakės paki-busi šokėjų pora iš dūmų.

Knygos „The Concerns of Edward Kennedy“ išciklo „A People of Compassion“ leidėjai leidiniui taip pat pasirinko keleto fotomenininkų nuotraukas. Tarp jų – 17 Kezio nuotraukų. Kai kurios, pvz., rugio varpos, mezgančios senutės rankos ir t. t.

Naująją A. Kezio knygą pavarčius.

Laimos Apanavičienės nuotr.

man pasirodė labai lietuviškos. Kodėl leidėjai išrinko būtent tas nuotraukas – paslaptis ne tik žiūrovui, bet ir pačiam A. Keziui.

Minimame dešimtmetyje darytų lietuvių fotomenininko nuotraukų rasi- te ir cikle „God’s Word in the Modern World“. Tarp kitų autorių darbų čia yra 35 A. Kezio nuotraukos.

Paskutinis to laikotarpio leidinys, kuriame buvo paskelbtos lietuvių fotomenininko nuotraukos – „The Search for Jimmy Carter“ (knygą išleido jėzuitai 1976 m., Texas). A. Kezys dvi savaites dirbo kartu su fotografu Charles M. Rafshoom, kuris buvo asmeninis JAV prezidento J. Carter fotografas nuo 1968 metų. Tekstą šiai knygai parašė Tom Collins. Mano nuomone, ypač pavykęs prezidento motinos portretas. Daryti šio ciklo nuotraukas A. Kezys buvo pakviestas asmeniškai.

Ankstyvosios menininko fotografijos yra gana paprastos formos, bet įdomios, gilios ir daugiaprasmės. 1969–1979 m. darbuose ryški harmoninga formų visuma. Tuo metu jėzui-

tas A. Kezys daug dirbo religiniams leidiniams. Šio laikotarpio darbai pirmiausia patraukia neįprastomis formomis, kurias išryškina tamsių ir šviesių detalių kontrastas. Kartais tamsos ir šviesos pokalbis yra paprastesnis, kartais sudėtingesnis, bet šie efektai visuomet susiję su bendra fotografijos kompozicija, išryškintos atskiros jos dalys, viskas dera.

Man asmeniškai ši Kezio knyga – ne tik jo 10 metų darbo apibendrinimas. Tenesupyks gerbiamas fotomenininkas, bet man ši knyga įdomi ir tuo, kad joje vien juodai balta A. Kezio fotografija. Mano giliu įsitikinimu, juodai baltos nuotraukos jį ir padarė žinomu menininku. Mokėjimas iš juodos ir baltos spalvų išgauti šešėlius nėra lengvas darbas, tačiau A. Keziui, atrodo, tas nebuvo sunku.

Neabejotinai, ši knyga puiki ir tuo, kad joje atspindi ištisas fotomenininko dešimtmetis, ir kada nors, panorėjusiems studijuoti A. Kezio kūrybą, nereikės knaisiotis archyvuose, visi tuo metu leidiniuose publikuoti jo darbai jau surinkti į vieną vietą.

JAV LB Švietimo taryba

kviečia lituanistinių mokyklų mokytojus, vedėjus bei visus prijauniančius
į konferenciją-seminarą

„Pedagoginė filosofija ir mokymosi teorija“

rugpjūčio 29 – rugsėjo 1 dienomis

Nekalto Prasidėjimo Vargdienių seserų vienuolyno patalpose,
37 Mary Crest Dr., Putnam, CT 06260

Kviečiame atvykti su šeimomis ir naudingai bei turiningai praleisti Darbo dienos savaitgalį jaukiame gamtos kampelyje.

Pagrindinė prelegentė dr. Audronė Skrupskelienė, dėstanti University of South Carolina Pedagogikos departamente, kalbės apie mokymo teoriją (Learning theory) ir tai sujungs su pedagogine filosofija bei kaip konkrečiai ją galima pritaikyti mokymo procese. Bus proga pasidalinti patirtimi su kitais mokytojais.

Kol vyks paskaitos, vaikai dalyvaus jiems skirtoje programoje. Registracijos anketas bei smulkesnę informaciją galite rasti:

<http://www.svietimotaryba.org>, su klausimais kreiptis į Daivą Navickienę: donavickas95@hotmail.com

JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė Daiva Navickienė (kairėje) ir Lemonto Maironio m-klos mokytoja Onutė Daugirdienė Mokytojų tobulinimosi savaitėje, Dainavoje.

Į LIETUVĄ GRĮŽO „MISIJOS SIBIRAS“ DALYVIAI

MINDAUGAS JACKEVIČIUS

Maždaug pusvalandį vėlavęs ir liepos 23 d. rytą po 8 val. Vilniaus geležinkelio stotyje sustojęs traukinys Maskva-Vilnius į Lietuvą parvežė ekspedicijos „Misija Sibiras“ dalyvius. Lietuvių tremtinių kapus tvarkę ekspedicijos dalyviai, lėktuvui iš Irkutsko į Maskvą vėlavus 7 val., į tėvynę grįžo vos suspėję į traukinį.

20 dienų. Tiek truko Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) surengta ekspedicija į lietuvių tremties vietas Rusijos Irkutsko srityje. Apie Sibire praleistą laiką bylojo ekspedicijos dalyvių vyrų barzdos. Visų penkių misijoje dalyvavusių merginų galvas dengė ryškiaspalvės skarelės.

Iššokę iš traukinio ekspedicijos dalyviai puolė į glėbį jų laukusiems artimiesiems. Stotyje misijos dalyvius pasitiko būrys žurnalistų. „Viskas pagal planą“, – patikino ekspedicijos vadovas Gintautas Alekna.

„Tai, ką padarėme, didelis įnašas“, – džiūgavo ekspedicijos dalyvė, Lietuvos karo akademijos studentė Greta Žiliūtė. 20 dienų svetimame krašte merginai neprailgo, nors paskutinėmis dienomis kamavo namų ilgesys. Kariūnės nenuvargino ir pečius svėrusi kuprinė. „Skareles sugalvojome atsivežti kaip simbolį iš Rusijos, kad turėtume ką atsiminti“, – sakė pašnekovė, paklausta apie 70 rublių kainavusius merginų galvos apdangalus. Mergina iš Rusijos taip pat parsivežė kedro riešutų, kanкорėžių ir didelį šaukštą medui kabinti.

Baigę tvarkyti kapus, ekspedicijos dalyviai aplankė Baikalo ežerą ir Sajanų kalnus. Ieškodami dar niekieno neatrastų kapinių, ekspedicijos dalyviai aptiko dideles šviežias meškos pėdas. Dėl to einant toliau teko visą laiką šūkauti ir baidyti meškas. Rastos tremtinių kapinės buvo sudegusios.

Į kapines – ir brendant, ir valtimi

Tą pačią dieną surengtoje spaudos konferencijoje G. Alekna pasakojo apie ekspedicijoje nuveiktus darbus ir kelionę. Iš Vilniaus traukiniu nuvykę į Maskvą, lėktuvu ekspedicijos dalyviai pasiekė Krasnojarską. Iš čia automobiliais vyko į Taišeto rajone esančias antras pagal dydį Rusijos teritorijoje Biriusinsko kapines. Toliau ekspedicijos dalyviai plūšėjo Serebrovo, Talajos, Solenojos, Saranšeto kapinėse.

Patekti į Saranšeto kaimą buvo kebliausia – teko eiti pusiau laukine taiga, išsirengus iki pusės šturmuoti upelį bei atlaikyti kelionę vietinio gyventojų irkluojama valtimi per patvinsią, drumzliną upę.

„Visi valtelėje jautėsi ramiai suprasdami, kokios pasekmės jų laukia. Taip visi reisai praėjo ramiai, be nuotykių, niekas nesušlapo“, – kalbėjo G. Alekna. Mintį apie jautimąsi ramiai ekspedicijos dalyviai palydėjo juoku.

Paskui ekspedicijos dalyviai keliavo į Kvitoką – šiose gana didelėse kapinėse daugiausia ilsisi tremtiniai žemaičiai. Pusantrios dienos dirbė –

kirtę medžius, krūmus – ekspedicijos dalyviai, miestelio administracijos prašymu, visas atliekas dar turėjo ir išgabenti išsinuomotu traktoriumi.

„Jaunimas kapinėse dirbo labai darbščiai, turbūt tuo išsiskyrė iš visų kitų anksčiau važiavusių grupių“, – komandą gyrė G. Alekna. Iš Kvitoko grupė pasiekė Tulūno kapines. Galiausiai ekspedicijos dalyviai išvyko į Irkutską, iš kur lėktuvu grįžo į Maskvą. G. Aleknos teigimu, iš viso Sibire surasta ir inventorizuota apie 300 lietuvių tremtinių kapinių, iš jų trečius metus vykstančių ekspedicijų metu aptvarkyta ar sutvarkyta apie 40–50.

Siūlys sudėlioti prioritetus

„Tvarkytos kapinės tikrai atrodo nekaip: neaišku, ar tai kapinės miške, ar miškas kapinėse“, – įspūdžiais dalijosi ekspedicijos dalyvė Ilona Skokova. Merginai įspūdį taip pat paliko draugiški žmonės bei graži gamta, nors, anot jos, važiuota ne grožėtis ja. I. Skokova pasidžiaugė, kad šimet ekspedicijos dalyviams pasisekė su oru – daugiau švietė saulė, o ne lijo lietus. Tiesa, ekspedicijos metu teko kovoti su uodais ir „maškara“, nuo kurių įkandimų tino ir akys.

„Buvo nuostabu žiūrėti, su koku entuziazmu ekspedicijos dalyviai puolė tvarkyti kapus. Jie žinojo, ko čia atvažiavo“, – kalbėjo ekspedicijos dalyvis Eimantas Dambrauskas. Jo nuomone, kiekvienas, tvarkydamas kapus, darė ne tik darbą, bet ir buvo paskendęs apmąstymuose. Tvarkant tėvynainių kapines už tūkstančių kilometrų, pasak E. Dambrausko, buvusi ypatinga atmosfera.

„Dalyviai neleis pameluoti, kad Sibire liko dalis Lietuvos, kurios dauguma Lietuvos žmonių nepamatys“, – kalbėdamas apie Sibire atgulusius tremtinius, teigė LiJOT prezidentas Šarūnas Frolenko. LiJOT kreipsis į Vyriausybę siūlydama valstybei nustatyti prioritetus, kurios tremtinių kapinės turi būti tvarkomos.

Anot Š. Frolenko, Lietuva visų kapinių niekada nesugebės sutvarkyti, tad svarbu nusistatyti svarbiausias. Jose, sukūrus vieningą ženklinio sistemos, būtų galima paskelbti apie aplinkui esančias kitas kapines bei jose besiilsinčius žmones.

LiJOT vadovas pastebėjo, kad ekspedicija – vieno etapo pabaiga, po kurios laukia nauja pradžia – informacijos apie nuveiktus darbus sklaida, bendravimas su jaunais žmonėmis.

Šiomet „Misijos Sibiras“ organizatorius nustebino itin didelis visuomenės susidomėjimas projektu. Per beveik keturias pirmojo atrankos etapo savaites, kurio metu visi buvo kviečiami pildyti anketas internete, organizatoriai sulaukė rekordinio skaičiaus – daugiau kaip 1,600 anketų. Pirmąjį antrankos etapą praėję jaunuoliai birželio pradžioje dalyvavo bandomajame žygyje.

Kartu su misijos dalyviais šiemet dešimčiai dienų į ekspediciją vyko pramogų pasaulio atstovas Marijonas Mikutavičius ir profesionali filmavimo grupė.

Delfi.lt

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 2008 m. liepos 17 d. iškeliavo į Amžinuosius Viešpaties namus

A † A VIKTORAS KUČAS

Niuliūdę liko: žmona Regina (Parulytė); sūnus Linas su žmona Renata ir sūnum Aleksandru; duktė Viktorija Siliūnienė su vyru Dariu ir vaikais Darija, Luku ir Monika; svainė Irena Kriaučeliūnienė, duktė Jolita Arzbacher; Viktoro sesuo Stasė Ulozienė su šeima Kanadoje.

Lankymas įvyks antradienį, liepos 29 d. nuo 9 v. r. iki 10 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, kur 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios už a. a. Viktoro sielą. Po šv. Mišių velionio palaikai bus palaidoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoj gėlių šeima prašo aukoti „Vaiko vartai į mokslą“ arba Tėvams Jėzuitams.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A VILŪNEI KIRVELAITIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiame sūnui, Vydūno fondo tarybos nariui fil. VYTENIUI KIRVELAIČIUI ir visai KIRVELAIČIŲ šeimai.

Vydūno fondo taryba ir valdyba

Brangiai Žmonai ir Motinai

A † A VILŪNEI KIRVELAITIENEI

mirus, užjaučiame vyrą, buvusį Lituanicos tunto tuntininką s. JUSTINĄ KIRVELAITĮ, mūsų tunto brolius, jos sūnus s. fil. VYTENĮ ir s. fil. AUDRIŲ kartu su šeima.

LSB Lituanicos tuntas

Stiprinti, o ne silpninti...

Atkelta iš 3 psl. Pasigirsta priekaištų dėl nedėkingumo okupantui už įvykdytus karo ir genocido nusikaltimus, o reikalaujama atlyginti padarytą žalą.

Visa tai derėtų vertinti kaip įspėjimą, kad Lietuvos, kaip ES paribio valstybės statusas, gali būti mėginamas pakeisti Tautai to visai nepageidaujant. Karo tarnyba be išimčių iš dalies atsveria sisteminio pilietinio ugdymo stoką. Agresija iš vidaus, užvaldant valstybines institucijas, kelia ne mažesnį pavojų kaip agresoriaus užpuolimas. Išvardytos aplinkybės plačiau paaiškina TS frakcijos kreipimosi į šalies vadovą aktualumą.

Kita vertus, kodėl nepasidomėti

Europos demokratinių šalių patirtimi, pavyzdžiui, Suomijos, Danijos, Šveicarijos? Jos nepanaikino šauktinių tarnybos, atvirkščiai – ten karo tarnyba laikoma pilietinės savivokos ir garbės reikalu. Didieji Danijos, Šveicarijos kaimynai nereiškia nei teritorinių pretenzijų, nei rengiasi jas „vaduoti“ iš ko nors, grasindami suteikti nepageidaujamą „internacionalinę“ ar kitokią pagalbą okupuodami šalį. Tačiau prievolė atlikti karo tarnybą ten laikoma nuolatine visuomenės pilietinio ugdymo ir nacionalinės savivarbos ugdymo priemone.

Reikia tikėtis, kad bus rastas būdas, užtikrinantis Konstitucijos 139 straipsnio įgyvendinimą.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Rugpjūčio 3 d., sekmadienį, 12 val. p.p.** Generolo T. Daukanto jūros šaulių kuopa rengia metinę gegužinę. Visi laukiami ir kviečiami atvykti į Ateitininkų namus (12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439). Skambės muzika, bus loterija, vaišinsimės šašlykais ir įvairiais gėrimais. Daugiau informacijos galite gauti telefonais: 773-550-4609 (Sigitas) arba 708-482-3557 (Regina).

♦ **Poetės Zitės Kirsnauskaitės** sakralinės poezijos rinkinio „Ant angelo sparnų“ pristatymas įvyks rugpjūčio 3 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th St., Lemont.

♦ **Santaros-Šviesos 55-jame** suvažiuojame penktadienį, rugsėjo 5 d., PLB Lituanistikos katedros Illinois universitete Čikagoje profesorius Giedrius Subačius skaitys paskaitą „Upton Sinclair ‘Džiunglių’ lietuviai: tyrimai ir dokumentinis filmas“. Subačius yra vienas šio dokumentinio filmo kūrybinės grupės iniciatorių, tiriantis lietuvių, minimų Sinclair knygoje, gyvenimo apraškas ne tik Čikagoje, bet ir Lietuvoje.

♦ **Atveskite savo vaikučius į Pipirų ratelį!** Kiekvieną savaitę tėveliai su savo vaikučiais gali praleisti keletą valandėlių lietuviškoje aplinkoje – padainuoti, pažaisti, kurti rankdarbius ir papietauti. Rudens semestras prasideda 2008 m. rugsėjo 8 d. Kviečiame vaikučius nuo 18 mėn. iki 4 metų. Galite pasirinkti lankymo dienas: pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, ar penktadieniais nuo 9:30 val. r. iki 11:30 val. r. Siūlome vieną popietinę klasę trečiadieniais nuo 11:30 val. r. iki 1:30 val. p.p. Renkamės Lemonte, Pasaulio lietuvių centre. Kreipkitės į Ingridą Naudžiūtę-Sherpitis 312-621-4824. Registracija

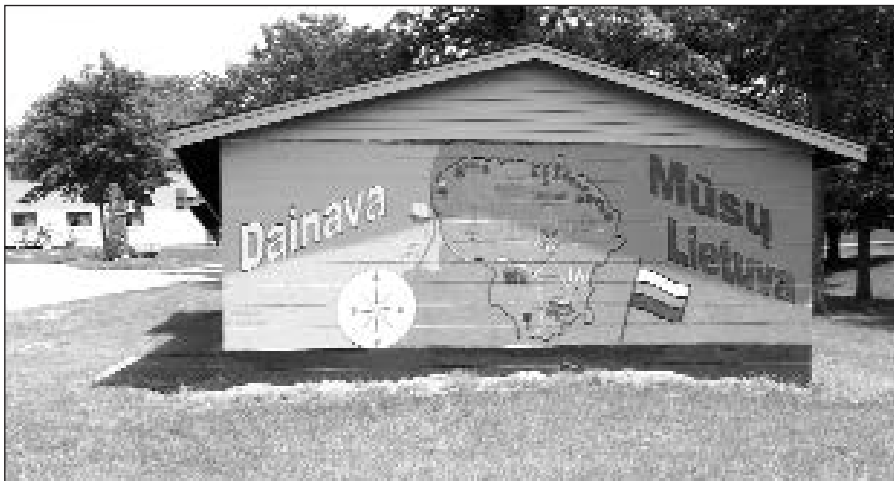
vyks iki rugsėjo mėn. pabaigos.

♦ **LR generalinis konsulas Čikagoje** praneša, kad nuo šiol, lankytojų patogumui, LR generaliniame konsulate Čikagoje už suteiktas konsulines paslaugas galima mokėti ir mokėjimo kortelėmis, kurioms nėra būtinas PIN kodo įvedimas. Generaliniame konsulate priimamos šių kompanijų mokėjimo kortelės: Visa, MasterCard, Discover bei American Express. Kaip ir anksčiau, už suteiktas konsulines paslaugas taip pat galima mokėti grynais pinigais, „Money Order“ arba „Cashier's Check“. Primename, kad asmeninių banko čekių nepriimame.

♦ **Balzeko lietuvių kultūros muziejui Čikagoje** reikalingi darbuotojai: 1. Savanoris neapmokamas darbuotojas, kuris norėtų dirbti muziejaus foto, geneologijos ir bendrame archyvuose; 2. Puse ar pilnu etatu galintis dirbti apmokamas darbuotojas darbui bibliotekoje (tai būtų gera praktika ir besimokančiam bibliotekininystės specialybės); 3. Puse ar pilnu etatu galintis dirbti apmokamas darbuotojas, nusimanantis apie Lietuvos menininkus ir galintis administruoti muziejaus menų skyrių. Visi darbuotojai turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas bei pagrindines kompiuterines programas. Dėl šių darbų prašome skambinti į muziejų Reginai kasdien darbo dienomis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet telefonu 773-582-6500.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Metinė Dainavos stovyklavietės šventė

Kviečiame visus Detroit, Windsor ir apylinkių lietuvius apsilankyti Dainavoje, Manchester, MI, kur šių metų rugpjūčio 3 d. sekmadienį, įvyks tradicinė metinė šventė ir Dainavos jaunimo stovyklos rėmėjų suvažiuojimas bei šešių Direktorių tarybos narių rinkimai. Metinėje šventėje galėsite įsigyti penkiasdešimtmečio proga išleistą puošnų sukaktuvinį leidinį-albumą, išgirsti pranešimus apie šiais metais atliktus kapitalinius remontus, finansinę apyskaitą ir pranešimą apie ilgalaikio kapitalo investavimo Dainavos stovyklos fondą.

Rėmėjų suvažiuojimas prasidės 1:30 val. p.p. Kviečiame visus, kuriems rūpi jaunimo stovyklos reikalai, dalyvauti, išklausti pranešimus, pateikti klausimus ir pasiūlymus.

12 val. p.p. atsidarys svetainės durys, kur šeimininkės jaunos ir senas pavaišins įvairiu ir skaniu lietuvišku maistu. Veiks turtinga loterija. Visą popietę galėsite praleisti gražioje Dainavos gamtoje, pasimaudyti Spygliaus ežere ir pabendrauti su tautiečiais.

Tikimės sulaukti gražios vasaros dienos ir raginame visus atvykti ir paremti jau antrą penkiasdešimtmetį prasidėjusį lietuviško sąmoningo jaunimo auklėjimo darbą.

Dainavos jaunimo stovyklos taryba

Liepos 27 d., sekmadienį,
Ateitininkų namuose, 12690 Archer Ave., Lemont,
vyks metinė

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos gegužinė.

**Ateitininkų sendraugių poilsio ir studijų savaitė
rugsėjo 2–9 dienomis
Kennebunkport, Maine, Tėvų pranciškonų sodyboje**

Tėvų pranciškonų svečių namų adresas: Franciscan Guest House, 28 Beach Ave., Kennebunk, Maine 04043. P.O. Box 980, Kennebunkport, ME 04046. Tel.: 207-967-4865.

El. paštas: franciscanguesthouse@yahoo.com.

Dėmesio! Nuotraukų konkursas

Dėkojame skaitytojams siunčiantiems nuotraukas „Draugo“ fotokonkursui „Šokam šokimėli“. Nuotraukų lauksime iki š. m. rugsėjo 1 d. Siųsti: „Nuotraukų konkursui“, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba jpg formatu (ne mažiau kaip 1000 px) el. paštu: redakcija@draugas.org; dalia.cidzikaite@gmail.com arba laimaa@hotmail.com

Nuotrauka konkursui: „Sveiki, mieli sveteliai“.

Rimo Gedeikos nuotr.